

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

309482

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6. } చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 17 వ తేది గురువారము } NO. 14.
నంపుటము. ౬ } సిద్ధాద్ధి నామ సంవత్సర చైత్ర మాస బహుళ ద్వితియ ౨. } సంచిక ౧౪

100 మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసనకలిగిన 126

(రిజిస్టరు) ఆటో డిల్ బహార్ (రిజిస్టరు)
కాబడినది కాబడినది

ఇప్పుటి కాలపు గుడికనుపడునది. సాటిలేని మనోహరమగు సువాసనగలది.
ఆటో హాలుగాని, సారాయము గాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము
చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చిహ్నకరించినచో, మనోహర
మగు సువాసన నిన్నులరెండును.

ఈ క్రింది సీసాల పరమాణులలో నుండును.

(చిన్న పైజా ఆర (డాం)	సీసా 1-కి రు 0.8-0
మధ్యరకం పైజా 1 (డాం	" " 0.12-0
పెద్దపైజా 2 "	" " 1.4-0
పెద్దపైజా 4 "	" " 2.0-0

వి. సి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-కి 0.6-0, 3 బుడ్డులు 0-14-0 ప్రత్యేకము
పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిష్ఠాపూర్వకమైన దొంగన. దీనికి
అనేకమగు నకల సెట్లు కలవు. కావున తాము కొనుగడు సీసాపైజా
ను, కార్డుపైజాను ఆటో డిల్ బహార్ ను చేరును పరిశీలింపుము. ఈ ఆటో
డిల్ బహార్ యొక్క సులభమైన పరిశీలనచేయగోరువారి దిగువవాకి
క్రాసినచో అదాకిమత్తు గల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోపానములు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రస్ ఆంధ్ర కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, బొంబాయి.
మదరాసు రోజులు:— మెహతాపురమోర్తంమూర్తి, చై నాబహార్ కోడ్, మదరాసు.

WANTED.

A Science B. A. L. T. George V Corona-
tion Secondary School Nandigama Kistna.
Pay Rs. 100-10-120 with bond to serve for
4 years.

For more particulars apply to.
K. PURNAYYA,
Secretary.
G. V. C. S. School, Nandigama, Kistna

కావలెను

500 అన్నులబరువు మోయగల సెయిలింగు పప్పుకు యోగ్యతాపత్రము గలిగిన ఒక కెప్తాను కావలెను. తక్షణము ఈ క్రింది చిరునామాకు దగ్గరపై పంపుకొనవలెను.

హెచ్. బెనర్జీ

అవంతభక్తహోటలు

(1575) 489 అంక సాలపీస్, చెన్నపురి.

౧౦౦ ఏజెంట్లు కావలెను.

యా దిగువ ప్రయోగించిన కంపెనీలో పనులుచేయుటకు రూ. 80 మొదలు రూ. 50 తీరికగా అన్ని జిల్లాలులోన యేజెంట్లు కావలయును. అక్టివిటీతో, 12.4.1919 లోపల దరఖాస్తు పంపుకొనవలయును. (1558)

కార్యదర్శి, S. P. B. Co. Ltd. రామపురం, మదరాసు.

ఉచితము! రు. 3౦౦౦. ఉచితము!

వివరములు కోరువారికి తెలుపబడును.

ఏజెంట్లకు మంచి కమిషను యివ్వబడును.

అడ్రెస్సు:— ఇ ఎం. కర్నా ఆంధ్ర కంపెనీ,

1527 పోస్టు కాశేరింగి, గోదావరి జిల్లా.

పంపివైద్యము.

1564

డాక్టరు గిబ్బర్ బ్రదర్లు

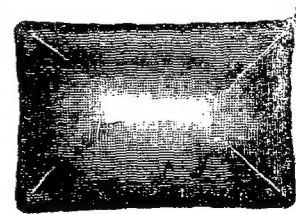
12 కెన్సిల్ రోడ్, ఎస్కూర్, మద్రాసు.

ఈ రణవైద్యులు ఏ కారణము చేతనైన పండ్లను తెరికి చేతులనె యుండిన సెప్పిలేమెంట్ పీకి చేయుదురు. బలహీనమైన పండ్లకు బంగారు కట్టులచేత బలపరచుట సంతుల్యంధ్రుల బంగారుచేతి మూయుట, కల్లు క్రొత్త కట్టుట, ఇంకను పండినంబంధమైన అన్ని వ్యాధులను నూతన వైద్యకాస్త్రప్రకారము మిక్కిలి అత్యుత్తమ ఛార్జీ చికిత్సచేసు ముందుకు వచ్చి యున్నాము. పండిన తీమనప్పుడు వొప్పిరిక చేతియగును.

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

విశోదమైన గాలి తలగడలు.

పిటికలందును కొలాయియొక్క మరచిలను తీసికేసి కావలసినవలె గాలిని కొంపుకొని మరచు మునుపటివలె దిగిం

విడి యెడల మిక్కిలి సౌఖ్యకరమైన తెలియిం డగును. ఆ క్కరలేనప్పుడు మరచుకొనిన గాలియంతయు పోయినచో చేబులో గాని ఒడియందు గాని యుంచుకొనవచ్చును. ఇది కోరబాధ గలవారికిని,

ప్రయాణికులకును తదితర ప్రజాసామ్యమునకును మిగుల ప్రయోజనకరమైనది. ఒకసారిపరీక్షించి సౌఖ్యమును పొందుదు. తలదిండు 1-కి అణాలు 0.8-0, తపాలఖర్చు ప్రత్యేకము.

(536) చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ,

నెం. 6, కంకటేశ్వర స్త్రీపీఠ, సామకావరపేట, మద్రాస్.

అ మృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమాషధము

వెల న్వల్పము

తల నొప్పులకు

వేరు పొందినది.

గుణము లేకుండిన

మీ వైకము మీకు

ఇయ్యబడును

వనమూలికలచే

చేయబడును.

సువాసన గలది.

గుణ మధికము

పంచభాషను

చూచి కొనిన

మోస ముండదు.

ఒకసారి పరీక్షించి

చూడుదు.

చక్కని డబ్బీలో

వెల ౮ అణాలు.

అన్ని దుకాణముల

లోను దొటకును.

అ మృతాంజనము డి పో,

6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

102, ప్రేమికోడ్డు, పోస్టు, బొంబాయి

మలను చందనము

(1251) పెగోగమును మోకాటిమ
కుండి పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎరికిన
తెలియదు. పర్యమ తరు. పిడికార
మన్ను గు కరినకెత్తుల తనితరు. రుచ్చ
మైన మా మలయచిందనము ఎటువ
తెలుపు, వచ్చ అను మూడు విధముల

పెగోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. డబ్బీ 1-కి 2.0-0

గంధర్వశార్మి, రాజమండ్రి.

ఆత్మజిజ్ఞాసా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మనీతి

తత్వములను సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ

గంధకర్త:— డా. జగన్నాథస్వామిగారు, పి. సి

విన్నపము చక్కని గ్రంథము. వెల రు. 0.8-0.

మొదలగు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము

పోస్టు కాపు 315, మదరాసు

క్రొత్త ఇంకంటాకు చట్టము

1918 వ సం॥పు ఇండియా వచ్చుబడిపన్ను ఆక్టును సవరించుటకై న ఆక్టు.

1918 వ సం॥పు 7 వది.

1918 వ సం॥పు ఇండియా వచ్చుబడిపన్ను ఆక్టును సవరించుట యొక్క చట్టముగా నున్నందున, ఇందుమూలమున నీ క్రింది విధముగా కానించడమైనది:—

సంక్షిప్తముగా, ప్రారంభమును.

1. (1) ఈ యాక్టును, 1919 వ సంవత్సరపు ఇండియా వచ్చుబడి పన్ను (సవరణ) ఆక్టు అని చెప్పవచ్చును. (2) ఇది, 1919 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ మొదటితేదీన అమలులోనికి వచ్చును.

1918 వ సం॥పు 7 వది.

1918 వ సం॥పు 7 వ ఆక్టు 14 వ సెక్షన్ యొక్క సవరణ.

2 (ఇకముందు సవరణ ఆక్టు అని చెప్పబడు 1918 వ సంవత్సరపు ఇండియా వచ్చుబడి పన్ను ఆక్టు 14 వ సెక్షన్ (2) వ సబు సెక్షన్ మినహాయింపు విభిన్నమునకు, "ఒక వేయి" అను మాటలకు బదులుగా "రెండు వేల" అనుమాటల నుంచవలెను.

1918 వ సం॥పు 7 వ ఆక్టు 18 వ సెక్షన్ యొక్క సవరణ.

3. సవరణ ఆక్టు 18 వ సెక్షన్ (4) వ సబు సెక్షన్ నందు, "17 (1), (2) లేదా (3)" అను అంకెలను, (బ్రాకెట్లకును, వదలువదలు బదులుగా, "17 (1) లేదా (2)" అను అంకెలను, (బ్రాకెట్లకును, వదలువదలు ఉంచవలెను.

1918 వ సం॥పు 7 వ ఆక్టు 1 వ సెక్షన్ యొక్క బదులుగా క్రొత్త సెక్షన్లు నుంచుట.

4. సవరణ ఆక్టు 1 వ సెక్షన్ యొక్క బదులుగా, ఈ క్రింది సెక్షన్లు నుంచవలెను, అక్షరములు:—

"1 వ సెక్షన్లు.

(14 వ సెక్షన్ మాదుము).

వచ్చుబడిపన్ను రేట్లు.

రేటు.

1. వచ్చుబడి పట్టదగు వచ్చుబడి రూ పూజ్యము.

2,000 లు కంటె తక్కువై

యొన్నయెడల.

2. వచ్చుబడి పట్టదగు వచ్చుబడి రూ

2000 లు గాని అంతకు అధి

కముగా గాని ఉండి:—

(i) వచ్చుబడి మొత్తము రూ రూపాయిలో అయి 5,000 లు కంటె తక్కువై దువైలు (దమ్మిడిలు) యొన్నయెడల.

(ii) వచ్చుబడి మొత్తము రూ రూపాయిలో అయి 5,000 లు గాని అంతకు అధి వైలు (దమ్మిడిలు). ధికముగా గాని ఉండి రూ 10,000 లు కంటె తక్కువై యొన్నయెడల.

(iii) వచ్చుబడి మొత్తము రూ రూపాయిలో తొ 10,000 లు గాని అంతకు మిక్కిలి వైలు. అధికముగా గాని ఉండి రూ 25,000 లు కంటె తక్కువై యొన్నయెడల.

(iv) వచ్చుబడి మొత్తము రూ రూపాయిలో ఒక 25,000 లు గాని అంతకు అధి. అధికముగా గాని ఉన్నయెడల.

1918 వ సం॥పు 7 వ ఆక్టు 2 వ సెక్షన్ యొక్క బదులుగా క్రొత్త సెక్షన్లు నుంచుట.

5. సవరణ ఆక్టు 2 వ సెక్షన్ యొక్క బదులుగా ఈ క్రింది సెక్షన్లు నుంచవలెను, అక్షరములు:—

"2 వ సెక్షన్లు.

(37 వ సెక్షన్ మాదుము).

రేటులు.

మొత్తము.

రిఫండు.

1. రూ 2,000 లు కంటె తక్కువైన రూపాయిలో ఒక యెడల.

అలా.

రూ 2,000 లు గాని అంతకు రూపాయిలో ఏడు ఎక్కువగాని అయియుండి రూ వైలు.

గవర్న మెంటు ప్రకటనము.

అధికలాభముల యనుముబిలు.

సెప్టెంబర్ 1800—అధికలాభముల యనుముబిలు, 1919 వ సం॥ 19 వ మార్చి బుధవారమునాడు కానవచ్చుగా చేయబడినది.

అందలి నిబంధనలు, 1919 వ సం॥ ఏప్రిల్ 16 తేదీన అమలులోనికివచ్చును. కానవచ్చులో సవరణ విల్లు సంగీకరించుటకై జరిగిన విధానములో దాని కొకక్రొత్త సెక్షన్ చేర్చబడినది, (ప్రస్తుతము ఆక్టుయొక్క 9 వ సెక్షన్) ఇందుమూలమున, సవరణ ఆక్టుయొక్క నిబంధనలు ఏదో యొక తరగతి వ్యాపారము విషయములో అన్వాయము కల్పించునని తోచినపుడు, ప్రత్యేక రిఫరీల (విచారణకర్తల) బోర్డు నొకదాని నేర్పాటుచేయగలవలెనని ఆలోచనపథితో కూడిన గవర్నరు జవరణ గారికి అధికారము కల్పించునని. ఇందులకు దృష్టాంత మేమనగా, వ్యాపారము క్రొత్తదయినకారణమునగాని, అది గవర్న మెంటువారి వైచిర్యముతో బడియుండు కారణమునగాని అట్టి అన్వాయము కల్పనవచ్చును. అట్టి తరగతి వ్యాపారము విషయములో చుదింపుచేయుటకైన ఆధారము విషయములో నేమి విధానమువిషయములో నేమి మార్పుచేయుటకొరకీ యాక్టుయొక్క 9 వ సెక్షన్ లో విధించబడిన విశేష చర్య అవలంబింపవలసినదిగా ఎవరైనను. దరఖాస్తు చేయగోరువత్తునను, అతడు సాఫ్యమైనంతత్వరతోను, 1919 వ సం॥ జూన్ 30 వ తేదీకంటె ఆలస్యము కాకుండను, ఈ క్రింద చెప్పిన వివరములతో కూడిన ఒక దరఖాస్తును, ఇండియా గవర్న మెంటు వైచిర్య దిపావ్య మెంటువారికి పంపుకోవలెను:—

- 1. దరఖాస్తుదారుని పేరును వైచిర్యమును;
2. వ్యాపారపు తరగతి;
3. సవరణ తరగతి (వ్యాపారమునకు) ప్రతినిధిగానుండుటకు దరఖాస్తుదారునికల అర్హతయును యోగ్యతయును;
4. సవరణ తరగతి వ్యాపారము విషయములో, అధికలాభముల చుదింపుకొరకైన ఈ యాక్టు నిబంధనలను అన్వాయము కల్పించునని చెప్పకొనుటకు కల విశేష పరిస్థితులు;
5. చుదింపుచేయుటకైన ఆధారము విషయములో నేమి విధానమువిషయములో నేమి కోరబడిన మార్పు;
6. ప్రత్యేక రిఫరీల బోర్డు తన మనవి వినుటకుగాను దరఖాస్తుదారు కోరుకొనే స్థలము;
7. తన దరఖాస్తుకు ఉపబలుముగా ప్రత్యేక రిఫరీల బోర్డు విచారించవలసినదిగా దరఖాస్తుదారు కోరుకొనే ఏకరైతా మనుష్యులయొక్క పేర్లు, వైచిర్యములును.
ఈ యాక్టుకు లోబడిన యేదైన వ్యాపారమువారు, ఆ ప్రత్యేకవ్యాపారమునకు సంబంధించిన విశేషముల కారణమున ప్రత్యేకవిచారణకు దరఖాస్తుచేసుకొనే సందర్భములకు వైచిర్య సంగతులు వర్తింపవలసి స్పష్టపరుపబడవలెను. అట్టి సందర్భములలో దరఖాస్తుకు సంబంధముగల ఇంకంటాకు కల్తెకురుకు పంపుకోవలెను. ఆయన ఆ విషయమును 7 వ సెక్షన్ ప్రకారము పరిష్కరించును.

ఎ. ఎఫ్. జి. మాస్కార్డి,

డిప్టీ, 1919 వ సం॥ టెంపరరీ అడిమిసర్, గవర్న మెంటు సెక్రటరీ.

5,000 లు కంటె తక్కువైన యెడల.

8. రూ 5000 లు గాని అంతకు రూపాయిలో అయి ఎక్కువగాని అయియుండి రూ వైలు. 10,000 లు కంటె తక్కువైన యెడల.

4. రూ 10,000 లు గాని అంతకు రూపాయిలో మూ ఎక్కువగాని అయియుండి రూ డు వైలు." 25,000 లు కంటె తక్కువైన యెడల.

రద్దులు.

6. సవరణ ఆక్టునందుండు 17 వ సెక్షన్ (8) వ సబు సెక్షన్ ను, 3 వ అధ్యాయమునకు, 35 వ సెక్షన్ లో "30 వ సెక్షన్ ననుసరించిన నోటీసులో లేదా ఉత్తేశపులో నయినను" అనుమాటలను ఇందుమూలమున రద్దుచేయడ మయినది.

కాని, అట్టి రద్దు, సవరణ ఆక్టు ననుసరించి ఏ మనుష్యుడుగాని బాకీపడియుండు మొత్తమును చెల్లించుటకు ఆ మనుష్యునికి కల బాధ్యతనున్ననులేదా ప్రస్తుతముండు రిఫండు మాన్యునయినను, బాధించదు.

ఎచ్. ఎమ్. స్మిత్తు,

ఇండియా గవర్న మెంటు అఫిషియేటింగు సెక్రటరీ, రెజిస్ట్రేటివు డిపార్టుమెంటు.

త్వరీ మాంధ్రాయుక్తవైద్యసమేళన శాశ్వతసభ నిజాంనగరం:—అంధ్రరాష్ట్రీయము శ్వేదవైద్య శృతిశు సమేళనమును, బొంబే ప్రదర్శనాదులను, ఈసంవత్సరము ఇచ్చట జరుగ నిశ్చయింపబడినది. అందులకై ఈశాసన సా యంత్రము 6 గంటలకు విజ్ఞాపియో మెమోరియలుచేయబడినది. వెంకటరంగయ్య ఎం. ఏ. గారి అధిపత్యమున సభ సమావేశమయ్యెను. సభకు క్రిగోపాలపురము జమీందారుగారు ముదలగువారలు: ఛేన్సిరి. వై. నరసింహంపంతులుగారు ఎం. ఏ. అశ్వత్థులుగను రావుబహద్దర్ డి. రామలింగస్వామి పంతులుగారు, ఎం. వెంకటరంగయ్యగారు ఎం. ఏ. టి. జి. వరదాచార్యులుగారు ఎం. ఏ. ఉపాధ్యక్షులుగను బి. రాజమండ్రి వెంకటేశ్వరరావు మాండలికగారు ప్రధాన కార్యదర్శిగను రావుబహద్దర్ సన్యాసయ్య నాయుడుగారు కార్యదర్శులుగను నేమింపబడిరి.—టి. నరసింహయ్యార్.

18 వ తేదీ సాయంత్రం మూడు గంటలకు కడప మునిసిపల్ బ్రాంచి నెకండరీస్కూలునందు ఒక గొప్పసభ సమావేశమయెను. తుదితులు, ఉద్యోగస్థులు, వ్యాయవాదులు, వర్తకులును మున్నగువారు కడపమండలమునకు సంబంధించిన యితర గ్రామములనుండి కూడ వచ్చిరి. గా. సర్వోత్తమరావు గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. బ్రహ్మాండపురాణము మొదలగు గ్రంథములను వ్రాసి ప్రసిద్ధిగాంచిన జనమంచి శేషమధిశ్వరగారు తా మాంధీకరించుచున్న నిర్వచనరామా యణము నందలి కొన్ని పద్యములను జదివిరి. కొండపేట గారు కృష్ణకాస్తులవారు టి. యం. నరసింహాచార్యులు పల్ల శేషాచార్యులు సి. మాధవరావుగారు వార్షికరామాయణము నం చిలి కొన్ని శ్లోకములను వాటికి సరియగుపద్యములను పరి టించి గ్రంథమంతయు మూలము ననుసరించి చక్కగా యం ద్రికిరింపబడినదని తీర్మానించిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారి ఆం త్యోపన్యాసముతో సభ ముగిసెను. రామమోహన రావు

వెజవాడసభ:—18-4-19 ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు వెజవాడలో పుచ్చావారి సుత్రమువద్ద, సవరణ సుత్రం బాగుగా జరుగుటకును చక్కగా పరిపాలింపబడుట కును అన్వాయకము చేయబడిన సుత్రపు అస్తులను రాబట్టు కొనుటకును పెద్దిభట్ల వీరయ్య పంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గారి అధిపత్యమున బహిరంగ సభ జరిగినది. (1) ముందు ఈసుత్రం చక్కగా జరుగుటకును చక్కగా పరిపాలింపబడుటకును క్రి క్రింద వెంకటకృష్ణయ్య చెరుభూరు బావనయ్యగార్లు వేయదలచుచున్న స్క్రీమ్ దావాకు యీసభవారు అభినందించుచు పురజము ఇతర గ్రామములు ఇందుకు తోడ్పడవలెననియు (2) తేలు పుచ్చా లక్ష్మయ్యగారి పుయిలకు వ్యతిరేకముగా తేలు సీతారామయ్యగారు అన్వాయ (కాంతములు చేసిన సుత్రపు అస్తులనుగాని లేక వాటికివ్యక్తులనుగాని వెంటనే దావాలు దాఖలుచేసి రాబట్టుకొనుటకును (3) రహితులు యిచ్చగలసిన మత్తాధాన్యమును నిస్తులను వెంటనే దావాలుచేసి రాబట్టుకొనుట అవసరమనియు (4) సవరణ దావాలుచేసి సుత్రమును నిల్వబెట్టుటకు ప్రస్తుతము 5000-0-0 అయిదువేల రూపాయలు ఖర్చులకుగాను ధర్మాశ్రమమును ద్రవ్యపరము చేయవలసినదిగను ఈ సభవారు కోరు చున్నారు. (5) సవరణ ద్రవ్యమును వసూలుచేసి సరియైనజమా ఖర్చు లెక్కలు వచ్చుచెప్పుటకు మల్లెల వెంకటకృష్ణయ్య గారిని, చతుశ్చేతుల దక్షిణామూర్తి గారిని యీ సభ వారు యేర్పరచి వారికి యిందుమూలకముగా అధికార మిచ్చుటకును తీర్మానింపబడినది.—నిల్దారి.

నోటీసు

నందలూరు డిల్లీ మున్సికోర్టులో ఓరిజినల్ మూలు నెంబరు 187 ఆఫ్ 1919.

వాది:—నూకల వెంకటసుబ్బయ్య, పద్మకాళి, వర్తకులు, కాపురము అస్సారాజుపేట రాజంపేటలూకా, కడపజిల్లా.

(1579)

ప్రతివాదులు:—మోతిదుగురంగయ్య, చిన్నరంగయ్య, కోమటి, వర్తకులు కాపురము బాట్ల గుంటూరుజిల్లా.

ఈనెంబరులో రు 719-9-3 లను ప్రతివాదులనుండి రాబట్టుకొనుటకు వాది వైప్రతివాదులవైన దావాచేసి యు న్నాడు. సవరణ దావా 28-4-1919 తేదీకి కడపజిల్లాచారణ నిమిత్తం వాయిదావేయబడినది.

నందలూరు. పి. వేదవ్యాసాచార్యు. 15-4-19 క్లీడరు.

విదేశతంత్రీవార్తలు

(రైతుకు పిజ్జి)

క్రాంతి

నానాదేశసంఘము.

బహిరంగ సంధిపత్ర.

పార్సి, ఏప్రిల్ 18:—బహిరంగ సంధి పత్ర నోక దాని సునంపవలయు నని పరామర్శ చాల విశేషముగ గోరుచున్నారు. ఎం. క్లెమెంకోగారిద్వారాండి సమాధానము ను గోరుటకు ప్రతినిధుల సభవారి విశేష వ్యవహార సంఘము వారు రహస్యముగ సౌకర్యము నొనరించెదరు. జర్మను ప్రజలు చాల కోపావేశమున నున్నారని తెలుస్తోంది. కావున పరామర్శ ప్రభుత్వమువారి చుట్టును చేరటం కంటకంపై మంచి తరుణ ముండబోదని గోడలన్నిటిమీదను ప్రకటనా కలెక్షన్లుంటియని పట్టెరచిన సివిల్ గ్రూపు వారి చర్యనబట్టి జనాభిప్రాయమును దెలిసికొనవచ్చును. చెడిపోయిన పర్యావరణము కగిన ప్రత్యామ్నాయములను జర్మనీ యిచ్చుకొన వలయుననియు, యుద్ధవ్యయముల నన్నిటి నది భరింపవలయు ననియు వాటి గు వారు కోరుచున్నారు.

క్రాంతి చిత్తు సంఘము.

పార్సి, ఏప్రిల్ 12:—విల్సన్ గారి యజమాన్యమున నియమింపబడిన నానాదేశసంఘము క్రాంతిగా చిత్తును తయారుచేయ నియమింపబడిన సంఘమువారి నివేదిక సంతటిని పూర్తిగ సంగీకరించెను. పరామర్శ వారు రెండు విషయములలో రిజల్యేషన్లను సంచిరి. కవంతంటులే ఇంకెలాంటి సంధిపత్రవారి ప్రారంభపత్ర కల్పింపబడదు. నానాదేశ సంఘమును బ్రస ల్నులో నెలకొల్పలేదని నిర్ణయించుచు, 2వవకా జర్మనుల క్రాంత్యుద్ధమలను బాధ్యతను వచ్చుచుండును గావున నచటనే నెలకొల్పవలదని ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారు దాని నెదిరించు చున్నారు.

కొరియాయుం దల్లరి.

టోక్యో, ఏప్రిల్ 9:—అధికారిల్లు తెలియబరచు చున్నారు.—మార్చి 31 వ తేదీ మొదలు ఏప్రిల్ 2 వ తేదీ లోగా కొరియాలో నూటికంటె పెక్కుడు ప్రదేశములందల్ల యుద్ధ జరిగినది. అల్లరిదారులు కట్టలను కొడవలను గొడ్డలను పట్టుకొని పోరాటములను గవర్నమెంటు ఆధీనముల కాల్చి చేయుచున్నారు. తెలిగొని పులిగలను తెంపివేయుచున్నారు. అల్లరిదారు లిట్టొక్కనూరుగ తిరుగబడుటకు బోలెదవిట్టొ ఆందోళనాకారాలకడకు కారణము. వారు చియంటాయో, ముఘాయలలో ప్రధానశిబిరముల నేర్పరచుకొనిరి.

జపానీయుల సంపుట.

న్యూయార్క్, ఏప్రిల్ 10:—టోక్యోయంత్రము: రి జపాను పటాలములు కొరియాయందలి అల్లరుల కణములకు బయలుదేరినవి.

సంధి.

సర్వకాలిసంయోగసంఘము.

పార్సి, ఏప్రిల్ 18:—హావాను వార్తా సంఘమువారిట్లు ప్రకటించిరి.—సర్వకాలి సంయోగ సంఘమును గూర్చి విచారించుచున్న ఉపసంఘమువారు జాతిసమానత్వసమస్యను దీర్ఘముగా యోచించిరి గాని ఏమియు నిర్ణయించలేదు.

జపానీయ ప్రతినిధులు దాని కోక సవరణ సవపాదిం చి ఉపోద్ఘాతమునందు ఈ సంఘమున జేరువారు ఆనోన్యముగా సత్సంబంధానకూల్యములు గలిగి యుండుటయే గాక సర్వకాలి సమానత్వమును అంగీకరించవలె నని చేర్చుకొనెనని మూచించిరి. 17 వోట్లలో 11 ఆనుకూలముగా నుండెను. రా బోవు సంధిసభా సమావేశమునందు ఈ విషయము విచారణ కు వచ్చును. యుద్ధోపకరణముల నిర్మాణమును నిషేధించి అంతర్జాతీయమండలి సైన్యబలమును నియమించుటను గూర్చిన ప్రశ్నలు ముందు పరిష్కరింపబడును.

ఇంగ్లండు

గనిపనివారలు; శాంకీగారి నివేదిక.

లండను, ఏప్రిల్ 18:—గనివారలలో 4,62,990 గురు కాంకీగారి నివేదిక సంగీకరించుట కోపుకొనచు వోట్లనిచ్చిరి. 53,826 గురు కృతిరేకముగ సభిప్రాయములనిచ్చిరి. సోకుమేన్లు సందలి నాయకులు కృతిరేకముగ నియవలసినదని చెప్పినను అచటి పనివారలలో 18 కేడుగురు చొప్పున ఆనుకూలాభి ప్రాయము నొసగిరి.

లండను, ఏప్రిల్ 18:—కాలికి వెబ్బుకగులుటకలన కర్మ లు కింగ్సుకోటుగారు క్విట్టెక్కువద్దనుండు పనల నన్నిటిని రద్దుచేసికొనిరి.

కాటాను నమ్ముట.

లండను, ఏప్రిల్ 11:—ఈస్తుబోర్ని సమీపముండున్న విల్లింగ్డు ప్రభుత్వ రాటాను ఎక్స్టు అమ్మివేయబడెను.

జర్మను మిషనరీలు.

లండను, ఏప్రిల్ 8:—క్రజల మందిరమున ఎ. హాయి లుపుడ్డుగారు జర్మను మిషనరీల యరాజకప్రయత్నములవలన హిందూదేశముందలి బ్రిటిషు వారికిని, ఇంకను తూర్పుదేశము లందుండు బ్రిటిషు వారికిని చాల నష్టము గలిగెనని చెప్పుచు వారిని ప్రవాసశిక్షనుండి ప్రత్యేకముగ లిప్పించిరా యని య దిగిరి. అందలకు జూలై, 1 వ తేదీని ముంబైకుగా రచ్చిన క్రైస్తవత్వమును జూడూ దని హర్ష్యు వర్తగారు చెప్పిరి. హిందూదేశ కమ్యూనిస్టుల అప్పటికి నిప్పటికిని స్థితిగతు లెంత మాత్రమున మారులేదు. ఇంకను తూర్పుదేశములందు జర్మను మిషనరీలు రాజకీయములందు ప్రవేశము గలిగించుకొనినట్లు తెలిసిగది గాని అందువలన బ్రిటిషువారి కెక్కుడునష్టము గలి గినట్లు తెలియలేదు. చీనాయందలి జర్మనుమిషనరీలను మార్పు కొన అంకి మింకను ఆలోచింపబడును. యుద్ధసమయమున నెవరెగిరై ఖరీ ఆనపాయముని కాగుగ తెలియవచ్చెనో వారిని వెంటనే మార్పుకొనుటకు తగినయోచనలు జేయవలసినదని పీకింగునందలి బ్రిటిషుప్రతినిధి తెలుపబడెను.

బ్రిటిషు రాజకీయములు.

లండను, ఏప్రిల్ 12:—నిర్మలీరాత్రి లండను నగరముం దు స్వాతంత్ర్యసైన్యవాదు లొక విందు నొనరించిరి. ఆసమ యమున ఆంగ్లేయుగా లొక యువస్వామి మిచ్చిరి. నుమారు 600 వందల సభ్యులుండెరి. వారి యెన్నికల ఫలితములనుగూర్చి పెద్ద ఎత్తున అత్యుత్సాహముతో సంతోషించిన ప్రకటనాపత్రములు ప్రజల దృష్టి నాగర్చించినవి. విజయ మొందిన కెన్సర్టీ గారు సభలోనికి వచ్చునపు డెవరిమిత మగు కరతాళధ్వజలతో కభ్యుల ఆహ్వాదము కృత్యమయ్యెను. అంతట ఆంగ్లేయు గారిట్లు చెప్పిరి: ప్రజలు జనరలు ఎల్లక్షకు ఫలితముల నిప్పుడు గ్రహించుచున్నారు. ఆసమయమున చెసిన తొంద్రములననని ఇంకనై మంచివుదా ది లేకయే మిక్కిలి భారవంతమగు అంగ్లేయులతో గట్టుబడిన మందిరములు బోలియున్నది. కడపటిరెండు వైయెత్తుకులను మొదట సంతకర్తవీతిముగ జరిగిన దాని కిప్పుడు ప్రజలు పశ్చాత్తాపము పడుచున్న సంగతిని తెలియబరచుచున్నది. నిర్బంధ వైనికానసము పెట్టుమనియు, విర్లండునకు హామీ యూ లిచ్చెదమనియు చేసిన వాగ్దానములను గవర్నమెంటువారు చెల్లింపజాలకండినందులకు ఆంగ్లేయుగారు వారిని గర్హించిరి. శ్రీమైదునకు వ్యతిరేకముగ గవర్నమెంటు వారు తమ వైఖరిని మార్చెదమని అంగ్లేయులనుగూర్చి అతడు చాలదురము చెప్పెను. ఇంపీరియలు ప్రిఫరెన్స్సపద్ధతి బడ్జెట్టులో ప్రవేశపెట్ట బడును. కానీ టారిఫుపద్ధతివలన ఆదాయము హెచ్చుననిగాని తర్కమునకు లాభము గలుగునని గాని సామ్రాజ్యసభ్యులు బలవ దునని గాని తాను తలంపడు. ప్రస్తుతము చాల విపరీతముగ సామ్య భుక్తిపెట్టబడుచున్నదనియు, “అసామాన్యప్రమానపుల పరిపాలనమువలన నిట్లు వ్యయముగుచున్నదనియు, దీనిని వెంటనే నాపివేయవచ్చు సంఘసంస్కరణములు చేడుననియు నతడు చెప్పెను.

పార్సి, ఏప్రిల్ 18:—దంలేఅలస్యము: జరుగుచున్నందులకు ఎన్నిక దారులకు కోపముగ నున్నదనియు, గవర్నమెంటువారు క్లెండ్లకట్ల వాల్చిన వైఖరి వారికి చాల ఆగ్రహకారణముగ నున్నదనియు, జర్మనీ నట్లు నిర్దాక్షిణ్యమునైతో ముట్టడించుట వారి కెంతమాత్రమున సరిపడకున్నదనియు, నిర్బంధవైనిక సేన వారికివ్యవశేదనియు వారు దాని నెదిరించెదరనియు కెన్ కర్టీగారు చెప్పిరి.

తంత్రీవార్తల నాలసించుట

లండను, ఏప్రిల్ 7:—తంత్రీవార్త తల ఆలసంపబడు చున్నదని వివరించుటలో వైయెన్సుడ వీకీధనించుచున్నది. తంత్రీవార్తల సంపుటలో చాల అలస్యము జరుగుచున్న దనియు, నేటి లిస్తును జూచునెడల బొంబాయినుండి వచ్చు వార్తలు 18,10,8 కోజులు పట్టుచున్నదనియు తెలుపు చున్నది.

సిపాయిల కుమారులకు విద్యార్థివేతనము.

లండను, ఏప్రిల్ 7:—హిందూ సైన్యములకు అన్ని విధముల సుఖమును కలుగజేసి నటుంటి యాధ్వరమరీగులలో చేరిన ఇంగ్లీషు హిందూ శ్రీ పిపాయి కుమారులకు రెండు విద్యార్థి వేతనముల నిచ్చుటకు తగు ప్రయత్నములను చేయు చున్నారు.

ఎన్నికల అడావిడి

లండను, ఏప్రిల్ 12:—నెక్కుటలు వాల్చు వై ఎల్క్షను వలన ప్రజలమందిరమునను శేకమునందంతటను చాలఅడావిడి గలిగినది. ఎల్లప్పుడును పూర్వపక్షవాదులకు పుట్టినిల్లుగనుండిన ప్రదేశమున 11,288 ఓట్లు సేచ్చా వానికి లభించుట జూచి సేచ్చావాదులవలెమిలాసంద మొందుచున్నారు. ఇట్టిచుచ్చుక పలిత మిదివర కెన్నడును గలుగలేదు. ఇదివరకైన ఎల్కేమను లన్నిటిలో చాల సునిశ్చితమగు ఎల్కేమను జరిగిన ఇంక త్వర లోనే ఇట్టివింతమాత్రుగలుగుట మరి యుచ్చిమంతముగనున్నది. కెన్సర్టీగారు ఆంగ్లేయుగారి యనచర్యలు. స్ట్రాబాల్టీప్రభువు గారి కుమారుడు. అతడు ఇలాంతిగ్గాముల నడచుటలో యుద్ధ సమయమున జూపిన సామర్థ్యమును, నావికపు పంజెములలో పోటీదారుడుగ జూపిన సామర్థ్యమును జూలారి ఎన్నికదారు లకు నచ్చినవి. అయినను “నిర్బంధసేన వలదు”ను మాటలు, వాణిజ్యమువై విధించిన నియమములను వెంటనే తొలగింప వలయునను మాటలను ఆతని విజయమునకు చాలవరకు తోడ్పడెను.

రాజకీయములను.

ఈ ఫలితమును రాజకీయములనుగ గ్రహింపవలయునని వైయెన్సు వ్రాయుచున్నది. జనరలు ఎల్కేమకునందు మార్పు గలిగించుటకు శేకము నిశ్చయించుకొనిన దని ఇందువలన బాగుగ స్పష్టమగు చున్నది. నేను యూనియన్లు సీట్లలో నేతైన నిలుచువా యని సంశయమగు చున్నదని పత్రిక ప్రక టించు చున్నది. ఈ ఫలితమున వివరణికి లండనుం దుపర్య సింపు ముండిన చచ్చుగా రిట్లు చెప్పిరి. వాల్చుగవర్నమెంటు వారి క్రమ నెప్పడును గ్రహించుట కంతగా ప్రయత్నింపను. మార్పు స్వాభావికము; మంచిది గూడదు. ఇందుములమున జేకాభివృద్ధిని మరల ప్రసరభి వృద్ధిలోనికి తెచ్చుటగా నెంత మాత్రమును వెనదియును.

ప్రత్తివర్తము.

లండను, ఏప్రిల్ 11:—ప్రజలమందిరమున విడ్డీయాను గారిట్లు చెప్పిరి.—నూలు సులభ ఎగుమతులకు చాలవరకు తగ్గి పోవుటకు కొనుబడిదారుల కిప్పటిఫరలలో గమ్యకములేమం దుటయే కారణము. ఇంకను వేచియుండుటవలన లాభముండ దను అభిప్రాయము బలపడునని తనయుద్దేశము మార్చి నెలలో 10 కోట్ల గజముల దారము ఎగుమతి తగ్గుటకు ఎగుమతుల వై విధింపబడిన నియమములే కారణముని ఫోర్స్ దృఢ పజచిరి.

బ్రెస్లెయిండ్ వైయెన్సు కిట్లు తెలియవచ్చు చున్నా రెండు వారములలో తెల్లి నకు ప్రత్తి పరీక్షకు కార్యాలయము లన్నియు మరల పూర్తిగ పని నారంభించు చున్నది. ఆమెరి కా ప్రత్తి 35,000 బస్తాలలో 18,000 బస్తాలపుడే ఘోటు చేరినవి. 1914 క నుండు కంటె పరివారల మూలము నూటికి 110 చొప్పున హెచ్చినవి. వారమునకు 54 గంటలు పని చేయులయును.

రుష్యా

బోలెవిక్కుల నోడించుట.

లండను, ఏప్రిల్ 18:—బ్రిటిషు వార్తయ్యుఅధికార ప్రకటనము.—ఏప్రిల్ 11-న తేదీని జనరలు మేయగార్డుగారు కోసాకోను విజయవంతముగ నెదిరించి 50 గురు బోలె విక్కులనుచంపిరి. 35 గురుకు ఖయవీలకుగ బట్టుకొనిరి.

గువ్యను రిలీవు ఫోర్సు.

లండను, ఏప్రిల్ 18:—గువ్యకు రిలీవు ఫోర్సునకు బ్రిగేడియరు జనరలుగోగను, బ్రిగేడియరు జనరలునాడ్డుకు జాగ్రత్తగారలు సైన్యాధి కరులుగా నున్నారు.

జర్మను

రైను ఆక్రమణ సైన్యము.

బెర్లిను, ఏప్రిల్ 12:—ఇంపీరియలు ప్రజరీనా రిప్పటికి 48,60,00,000 మార్కులను రైనుమీదనుండు ఆక్రమణ సైన్యముల నిమిత్తము కెచ్చించిరి.

ఆంధ్రపత్రిక

1919-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 17-వ తేది

గురువారము.

దేశవిపాదావస్థ

తైత్తిరీ మాస్సు గమః పార్థ తైత్తిరీ య్యువవద్యతే,
కుంభం హృదయ దౌర్బల్య త్యక్త్యైత్తిర్య చరంతః.

ఓ పార్థ! క్షీణత్వమును బూనకుము. మహా యోగి వైన నీ కది తగదు. ఓ పరంతప! యుద్ధ మైన విపాదమును విడిచి స్వధర్మము ననుష్ఠింపుము" అని శ్రీకృష్ణుడు డడ్డునునకు జేసిన హితోపదేశమే వర్తమానవిషమదశయందు భారతీయులకు శరణ్యముగ నున్నది. భరతఖండమునకు విషమదశ సంప్రాప్తమైన దని సకలమతముల వాగుచు నంగీకరించుచున్నారు. విషమదశకు గారణంబులను పరిహారంబులను నిర్ణయించి నిరూపించుటయును భేదాభిప్రాయములు గలవు గాని విషమదశ గలదని యంగీకరించుటయందు భేదాభిప్రాయములు లేవు. విషమదశకు కారణంబులను పరిహారంబులను ప్రభుత్వ మొక విధమునను ప్రజలొక విధమునను నిర్ణయించుచున్నారు. మితవాదు లొక రీతిని జాతీయ నాదు లొకరీతిని నిర్ణయించుచున్నారు. యూరపుజాతీయు లొకవిధమునను భారతీయు లొకవిధమునను నిర్ణయించుచున్నారు. భిన్నపక్షములు నిర్ణయించెడి కారణంబులను పరిహారంబులను గ్రహించుటకు భారతదేశ స్థితిని సింహావలోకనము చేయుట యవసరము. భారతజాతిస్థితి

బ్రిటీషుజాతి 150 ఏండ్లు భరతఖండము నేలినది. ఈ కాలమునందు శాంతిని స్థాపించినది. విద్యాలయములను స్థాపించినది. న్యాయస్థానములను నెలకొల్పినది. శాసనసభలను నిర్మించినది. రైలుమార్గములను నీటివనరులను నేర్పరచినది. వ్యాపారమును వ్యాపింపజేసినది. ప్రజలకు ప్రత్యేకభిక్షానము కొంత గలుగ జేసినది. కాని అమెరికారాజ్యము 20 ఏండ్లలో ఫిలిప్పీనును ద్వీపములను దహాగరికజాతియందు గలుగ జేసిన మార్పులను ప్రాచీన ప్రజాసభ్యుల గల భరతఖండమునందు బ్రిటీషు పరిపాలకులు 150 ఏండ్లయందు జేయజాలలేదు. ఈ భావమును మాంటేగుగారు మెనపాటేమియా నివేదికయందు దెలిపిరి. ఈ సత్యమే భారతభూమిని జ్ఞాననేత్రముతో జూచిన వారికి గోచరమగుచున్నది. భారతీయులకు స్వదేశమునందుగాని విదేశములందుగాని గౌరవము ప్రతిపత్తి లేదు. ఒక చట్టానికే గల స్వాతంత్ర్యము ప్రతిపత్తి స్వదేశమునందు భారతప్రముఖులకు లేదు. స్వదేశమునందున్న శోధోద్యోగములకు భారతీయుల నుద్ఘాటించుచున్నది. మహాధీమంతులను కనిన భారతమాత తన పుత్రులు పాలకపదవి యందుండుటను జూచి సంతసించుటకు నోచికొనలేదు. స్వదేశస్థితి యిటులుండగ విదేశస్థితి దుర్భరముగ నున్నది. యూరపు జాతీయులు జాతి భేదము లేకుండు భరతఖండమునందు సుకరముగ బ్రవేశించి పౌరవత్సస్వత్వములను బడయగలరు. భారతీయులే విదేశమునందు వైనను రాధాపీఠిని లేకను చూచుచున్నవను ప్రవేశించ నేరరు. ఆ దేశములందు భారతీయులు హింసజాతుల వారు పరిజూహింపబడుచున్నారు. ఫిజీద్వీపములు మొదలగు నధినివేశస్థలములందు భారతీయుల దైన్య

స్థితి గర్హముగ నున్నది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యాంతర్యాగములందు గాని విదేశ రాజ్యములందు గాని భారతీయులకు గౌరవము ప్రతిపత్తి పూజ్యముగ నున్నది. స్వదేశ పరదేశములందు గల దైన్యస్థితి పరమ విపాదమును గలిగించుచున్నది.

సంగ్రామము - నూతనదృక్పథము.

మహాసంగ్రామమునకు పూర్వము బ్రిటీషు పరిపాలకులు భారతీయుల దౌర్బల్యమును దర్శింపజేయుచు నిర్వీర్యమును ప్రకటించుచుండిరి. సంగ్రామారంభానంతరము భారతీయుల బలమును సంపదలను వీర్యమును ప్రకటించుట కుపక్రమించిరి. భారతరాజ్యాంగ నిర్మాణమునకు నూతన దృక్పథము సాధన మని రాజనీతిజ్ఞులు ప్రకటించిరి. యూరపు రాజ్యనీతిజ్ఞులు సకల జాతులకును పునర్నిర్మాణమునందు స్వయం నిర్ణయ ధర్మమువలంబు నీయమని నిర్ణయించిరి. ఆపత్నియమునందు ప్రదర్శితమైన వైరాగ్యము విశాల సంకల్పములు విజయానంతరము మాయమగుచున్నవి. మాంటేగు-షమ్సుఫర్డు సంస్కరణవిధానము ప్రచురింపబడినది. సంస్కరణవిధానము భారతీయులకు నిస్పృహను గలిగించినది. సామాన్యమగునిట్టి సంస్కరణవిధానమును సయితము యూరపీయును పౌరసేవ్రాద్యోగులు వర్తకులు వాటికేత్తులు నిరంకుశాధికారవర్గము ఖండించుట కుపక్రమించిరి. రాష్ట్రపాలనమును సంస్కరణవిధానమునకు విముఖత్వమును దెలిపినవి. డెన్నపురి రాష్ట్రపాలకులు సంస్కరణవిధానము కట్ట నుపయోగించినట్టియును నుపయోగించుచున్నట్టియును మార్గములు ప్రజలయందు ద్వేషమును బుట్టించినవి. సంస్కరణప్రణాళికను నిర్వీర్యము చేయుటకై భరతఖండమునందును బ్రిటీషు ద్వీపములందును గల యూరపీయులు గట్టిపట్టు పట్టిరి. షమ్సుఫర్డు ప్రభువు యూరపీయుల కుతంత్రములను నిందించుటకు సాహసించలేదు. మీను మిక్కిలి వారితంత్రములను ప్రకటించెను. నిరాశాభరితమైన విషమదశయందు భారతజాతీయ ప్రజాభిప్రాయమును ధిక్కరించి రాలటుచట్టమును బ్రిటీషుఅధికారులు రెండు వారములలో నిర్మించిరి. సంస్కరణముల రూపము తెలియకపోయినను రాలటు బిల్లుల రూపము ప్రత్యక్షమైనను నిరాశానంబాతమైన విషమ పరిస్థితులందు సాత్త్విక సాంప్రదాశుయులందు విశ్వాసముగల భారతీయులు దైవసంకల్పభాసితమైన సత్యాగ్రహవ్రతమును స్వీకరించుటయందు విపరీత మేమియును లేదు. సంగ్రామదశయందు విజయప్రాప్తికై చేసిన ప్రాధనలవలె నాపత్నియమునందు భారతీయులు సత్యాగ్రహవ్రత రూపమున దైవసహాయమును వేడుచున్నారు. సత్యాగ్రహుల దీక్షను బలమును చిత్తశుద్ధిని ననుసరించి వారి సంకల్పము సఫలము గాగలను. దేశక్షేమాభిలాషుల కందరకును వారి మనోవృత్తికి దగినటులు విపాదదశ గోచరంబగుచున్నది. షమ్సుఫర్డు ప్రభువుకు ప్రజలు నిరంకుశాధికార శాసనమును శిరసావహించలేదనియును వారి రాజ్యాంగసంస్కరణోద్దేశములు విఫలము లగుననియును విపాదము గలుగుచున్నది. మితవాదనామకులకు శామ్యార్థప్రదమైన రాజ్యాంగ సంస్కరణములు ఎండిపోవునని విపాదము గలుగుచున్నది. ఆనిదెబడమ్మగారికి స్వరాజ్యప్రాప్తికి సోపానము లని యామె తలపెట్టిన రాజ్యాంగ సంస్కరణములు మహ్మదీయములగునని విపాదము గలుగుచున్నది. జాతీయవాదులైన పామప్రభృతులకు భారతజాతిస్థితి కుపద్రవము గలుగునని విపాదము గలుగుచున్నది. మానవకల్యాణము

నపేక్షించెడి గాంధీమహాత్మునకు మానవధర్మములు ప్రమగునని విపాదము గలుగుచున్నది. ఆపద్భరితమైన విషమదశయందు తరణోపాయమును దేశక్షేమాభిలాషులు నిర్ణయించుట యత్యంతావసరము.

అధికారవర్గవిపాదము

అధికారవర్గము ప్రజాక్షేమమును గోరుచున్నను వారి విపాదమునకు మూల బీజము అధికారాభిమానము అధికారప్రతిభయని యూహించదగియున్నది. శాంతిని గాపాడుట ప్రభుత్వధర్మము. శాంతినిరోధకులను దండించుట ప్రభుత్వధర్మము. శాంతిసంరక్షణకారణముల నన్వేషించి రక్షించుట ప్రభుత్వమునకు ప్రథమ ధర్మము. ఇరువదవ శతాబ్దమునందు మహాసంగ్రామానంతరమున ప్రజాభిప్రాయములను తృణీకరించుట శాంతిస్థాపనమునకు సాధనముగాదు. నిరంకుశాధికార భావము సంతతము పర్యాప్తంబగుచున్నపుడు సాధువులు కోపోద్దీపితు లగుదురు. సాధుల కోపమని వార్తము. పంజాబునందు ఓడ్యయరు రుజత్వము దీనిని నిదర్శనము. గతించిన అయిదేండ్లయందును సర్ మైకలు ఓడ్యయరు దేశరక్షక శాసనమును సమయాసమములను గమనింపకను నుపయోగించెను. ఓడ్యయరుగారి దంభోక్తులు పరమాసహ్యమును గలిగించినవి. సామ్రాజ్యశాసనసభయందు ఓడ్యయరు గారు తమ దంభోక్తుల నుపసంహరము చేసికొనవలసి వచ్చినది. అధికారవిస్తర్జనసమయమునందైనను పంజాబు రాష్ట్రపాలకుడు దేశసంరక్షక శాసనమును వదలలేదు. దంభోక్తులను మానలేదు. దండన బహుత్కర్షమును నిలుపలేదు. ఫలము అల్లరులు కలవరము ప్రవాసములు. ఇతరస్థలములందు లేని ఈ ప్రబలావేశము పంజాబునందేల గలిగినదియును హిందూదేశ ప్రభుత్వము నిర్ణయింపవలసి యున్నది. ఓడ్యయరుగారి నిరంకుశాజ్ఞలను సధికారులు నిశ్చేద్యగ నిర్వహించినను ప్రజల హృదయానుకంపము ప్రజానాయకుల పట్ల ప్రసరించునని వారితవరకును గ్రహింపజాలకుండుట శోచనీయము. మహాత్ముగాంధీని పంజాబునకు పోనిచ్చినను డాక్టరు కిచ్చు సత్యపాలు హరికీషకాలాలు రాంభోజీదత్తు లాల్ దునివండు గార్లకు నిర్బంధప్రవాసము విధింపకపోయినను పంజాబునందు వివత్తు సంభవించి యుండదు. నిర్బంధ వ్యవహారములకు ప్రతిఫలము నిర్బంధచర్యలు. ప్రశాంతవ్యవహారములకు ప్రతిఫలము ప్రశాంతాచరణము. ఈ ధర్మము ననుసరించి పాలించిన బ్రిటీషుపరిపాలకులు భారతీయుల భక్తి విశ్వాసముల నాకర్షించిరి. ఇపుడైనను శాంతి మార్గమువలన గలుగగల ప్రతిఫల నిరంకుశవ్యవహారమువలన గలుగదని దేశక్షేమాభిలాషులైన పాలకవర్గము గ్రహించుట సమంజసము. భారతదేశక్షేమమునకును బ్రిటీషు పరిపాలనమునకును మూలాధారమును ప్రజల హృదయసింహులు గాని రాలటు బిల్లులు గావని వర్తమానపరిస్థితులవలన వైనను గ్రహించుట పరమధర్మము.

మితవాదుల స్వరాజ్యవాదుల విపాదము

మితవాదులందును స్వరాజ్యవాదులందును నొకతైగ ఏది ఎటులున్నను మాంటేగు-షమ్సుఫర్డు సంస్కరణవిధానమునకు పోషణము నొసంగుట యత్యంతావసర మని ఘోషించుచున్నారు. స్వరాజ్యసాధనిర్మాణమునకు రాజ్యాంగసంస్కరణము మూలస్తంభమని నమ్ముచున్నారు. జాతీయవాదుల ప్రతిఘటనము సత్యాగ్రహుల ప్రతిఘటనము సంస్కరణములను నాశనము చేయునని ఘోషించుచున్నారు. ఆంగ్లాధికారవర్గమును

ఆంగ్ల ప్రజాసంఘాభిప్రాయములను ప్రతిఘటించుటకు భారతీయు లందరును నేకీభవింపవలయునని కఠినపించుచున్నారు. సంస్కరణములు సంప్రాప్తమైన సకలము సంప్రాప్తమగునని వీరు విశ్వసించుచున్నారు. స్వరాజ్యపాతకము సాధ్యమైన చాలటు బిల్లుల యవసరము లేదని వీరు గ్రహించుట యవసరము. ఆత్మశాసనము అధికారము నాయకత్వాభిమానము వీరి విషాదమునకు మూలకారణము. సత్యాగ్రహ మనాలోచిత మనియును సప్రస్తుత మనియును ప్రజలు సర్వశక్తులను సంస్కరణముల ప్రాప్తికై వినియోగించుట వివేకముగాని దుర్బలమైన చాలటుచట్టముల యవసరమునకై వినియోగించుట యవివేక మని వీరికి విషాదము గలుగుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ చాలటుచట్టమును నిర్మించిన యధికారవర్గ మెట్టి సంస్కరణవిధానమును ప్రసాదించగలదో సంస్కరణాభిలాషులు గ్రహించుకుండుట శోచనీయము. జాతీయవాదుల విషాదము.

జాతీయవాదులకు చాలటుబిల్లులు పరమ విషాదమును గలిగించినవి. భారతజాతీయవాదుల కధికారవర్గబలము ప్రజావర్గబలము మనోగతమైనది. స్వల్పమైన అధికారవర్గము విప్రులమైన ప్రజాభిప్రాయమును ధిక్కరించి శాసించుటకుల బలము వ్యక్తమైనది. శాసనసభ్యులు ప్రతికూలించినను ప్రజలు ప్రతికూలించినను సాధికారవర్గము వారు పట్టినపట్టను, ప్రతిఘటన గాపాడుకొనుటకు గాని, స్వాభిప్రాయ రక్షణమునకుగాని, విడువరని విదితమైనది. దేశ సేవాపరాయణులు జన్నా మాల వ్యతుకు హేతుగాదులు శాసనసభ్యత్వమును వదలుకొనిరి. ఏ నాలుగువందలమందికో గాను 30 కోట్ల ప్రజల నిర్బంధనము నకై చాలటు చట్టములను నిర్మించుట జాతీయవాదులందు కఠిన విషాదమును గలిగించినది. కుడిచేతిలో సంస్కరణములు ఎడమచేతిలో నిర్బంధన శాసనములును ననుశ్రుతమై నిరంకుశాధికారవర్గపు రాజనీతి యని విస్పష్టమైనది. సంస్కరణములు ప్రసాదితములైనను కాకపోయినను జనాభిప్రాయమునకు ప్రతికూలముగ నతివేగముగ నిర్మితమైన చాలటుశాసనమును ప్రతిఘటించుట జాతీయగౌరవసంరక్షణమునకు మూలమనుభావము ప్రబలినది. జాతీయగౌరవమునకును ప్రజాస్వత్యసంరక్షణమునకును మూలచ్ఛేదములైన చాలటుబిల్లులు అన్నంతకాలము రాజ్యాంగసంస్కరణములు సంప్రాప్తమైనను నిష్ప్రయోజనము అని జాతీయవాదులకు గ్రాహ్యమైనది. అధికారవర్గపు ధిక్కారము మితవాదుల తూర్పుభావము స్వరాజ్యవాదుల ప్రగల్భములు జాతీయవాదులకు విషాదమును గలిగించుచున్నది.

సత్యాగ్రహాల విషాదము

ప్రజల విషాదానందములకు వారి చిత్తశుద్ధి మూలకారణము. అభిమాన దురభిమానములు త్యాగపాపకారములు జ్ఞానాజ్ఞానములు విషాదమునకు గారణములు. అధికారాభిమాన మధికారవర్గమునకును, సంస్కరణ విధానాభిమానము మితవాదస్వరాజ్యవాదులకును, ప్రజాభిమానము జాతీయవాదులకును, విషాదమును గలిగించినవి. గంధిమహాశయుడు నాయకుడైన సత్యాగ్రహాలకు ధర్మాభిమానము విషాదమును గలిగించినది. రాజులు మారినను రాజ్యములు మారినను భారతీయుల ధర్మాభిమానమునకు భంగము గలుగలేదు. సత్యవిజయమునందు భారతీయులకు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలదు. సత్యవిజయమునకై సర్వ సమర్పణమును చేసిన మహాపురు

షులు భరతఖండమునందే దవరించిరి. ఆ వంశ కరంపరలందు జన్మించిన గంధి మహాశయుడు ధర్మాభిమానమును ప్రజలయందే దుద్ధరించుట కాత్మసమర్పణమును చేయ సమకట్టెను. ధర్మమునకు సర్వకాల సర్వావస్థలయందును విజయము ధ్రువము. సర్వబలమును సాధికారవర్గము మితవాదులు జాతీయవాదులు గ్రహించజాలముకీ సత్యాగ్రహనాయకుడు గంధి మహాత్ముడు విషాదమును బొందుచున్నాడు. అత్రుములు శత్రుములు ప్రవాసములు దండనములు శిక్షలు చెడి సాలలు ధర్మమును బంధించినేరవు. మహాత్ముని శరీరము బంధింపబడినను వాత్సల బంధింపబడనేరదు. మానవ కల్యాణమునకు ధర్మ విజయమే శరణ్యము. ఇన్సుహతత్వమును లోకమునకు వెల్లడి చేయుటకై సత్యాగ్రహవ్రతము ప్రతిష్ఠితము. ప్రజలందరును మితభేదమును విడిచి ధర్మస్వరూపమైన సత్యాగ్రహ వ్రతాచరణమునకు బూనుకొనుట యవసరము. ఆలి ఇమాము మజ్రులు హక్కుగారలు సత్యాగ్రహదీక్షను గ్రహించిరి. గంధి మహాత్ముడు కదేళించిన రీతిని క్రోధమును లోభమును మాత్సర్యమును ద్వేషమును వదలి కేవలము సత్యప్రతిపాదనమునకై సత్యాగ్రహవ్రతమును స్వీకరించిన, కామితార్థములను బడయుట సుకరము. సకల జనుల విషాదసంహారమునకు కవిత్రమైన ధర్మారాధనమే మూలాధారము. శ్రీకృష్ణుడు చేసిన ఈ మహాపదేశము భారతీయుల సీమహా విషమదశయందే దుద్ధరింప గలదు. అధర్మనిరసనము ధర్మారాధనము విషాదసంహారమునకు కరమ సాధన మని మహాత్ముడు చేసిన మహాపదేశము సకలజనుల కాచరణయోగ్యము.

బిసెంటుగారు దీనిని పరికించెదరా?

మహారటా పత్రిక వెక్కిరిక కింద నిటుల వ్రాయుచున్నది:

"1916.న సంవత్సరపు కాంగ్రెసువిధానమును తిలకుగారును, మహారటాపత్రికయు పునరుద్ధరింప బూనినటుల 7-వ తేదీ న్యాయండియూ పత్రికలో బిసెంటుగారు మరల వ్రాసినది. ఆమెయూహ సరిగాదని గత సంచికలో నూచించియుంటిమి. ఆంగ్ల దేశమునుండి వచ్చిన కరాండికరుగారు తిలకుగారి యువన్యాసములో నుదహరింపబడిన కాంగ్రెసు విధానము డిల్లీ కాంగ్రెసులో సంగీకరింపబడిన విధానమేయని, మాకు తెలిపిరి. కరాండికరు గారు మా యూహను బలపరిచినందులకు సంతసించుచున్నాము. బిసెంటుగారి యనుమానము లిందుతో తొలగిపోవు నని తలచెదము."

క్రోధము

మెయిలుపత్రిక తన క్రోధము నిటుల వెలిబుచ్చినది.

"రాజప్రతినిధులను కార్యదర్శులును విశాల సంస్కరణములను తయారుచేయవచ్చును. రాజకీయవాదులు సాంఘికప్రాతినిధ్యము, ప్రభుత్వ విభాగము, ప్రజాయత్రశాఖలు మొదలగునవి స్వతరిపాలనమునకు సరిపోవని చెలువవచ్చును. బ్రిటీషు పౌరుడు మాత్రము, సంస్కరణమూలాధారములనే గ్రహించును. బ్రిటీషు సంబంధము, హైందవనాయకుల దృక్పథము, పిటిని ముఖ్యముగ బ్రిటీషుపౌరులు పరికింతురు. సత్యాగ్రహము అభివృద్ధికి భంగకరము. స్వతరిపాలనము ఉడయింపకముందు, హిందూదేశమునుండి, గాంధులు తిలకులు, మొదలగు రోగదీక్షాము లన్నియు వదలిపోయి, దేశము శుభ్రపడవలయును."

హితోపదేశము

నార్సనుగారు "లుక్కరు ఆ" అను కత్రికలో నిటుల వ్రాయుచున్నారు:

"విభజించి పాలించుచున్నామే పరిపాలనమునకు ముఖ్యసాధనమని, అభివృద్ధి పడగింపదలచుచార లింకను పరిగణించుచున్నారు. కాని, జాతివైషమ్యము లభివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగ పరిణమించునంతవరకే, యీ సూత్ర ముపయోగ కరమగును. వివిధజాతులును, జీవితసాఫల్యము అర్జులకేగాని అలంకారప్రాయులకు జెందదని, కనుగొనిన వెంటనే, అచ్యుల నాశయించుటచూచి అర్హతజూపుటకే ప్రయత్నింతురు. ఈ పాఠమును, మహామృదీయులు నేర్చికొనిరి. కొంతకాలమునకు గ్రాహ్యతరులు గూడ నేర్చికొనక మానరు."

వెల్చిగారి ఆంగ్లదేశపు పయనము

యూరపియను నైనికబలము హిందూదేశము నందెంతవర కుండవలయునో, చర్చించబడ నున్న తేరి, యూరపియను సంఘమువారు తమ యభిప్రాయము లాంగ్లదేశములో వెల్లడియగుటకు వెల్చిగారిని రాయబార మంపుచున్నారు. వీరు మేనెలలో కయనమయ్యెదరట. ఎద్దియో నొకరీతిగ, వెల్చిగారు రాంగ్లదేశమునకు సంస్కరణ శాసనము ప్రవేశపెట్టబడునపుడు వెడలుచున్నాడు. వీరు ఇండోబ్రిటీషు సంఘమువారికి చేయూత నొసగుచు, సంస్కరణముల విఫలమునకు విశ్వప్రయత్నముల గావించెద రని యూహించవచ్చును.

సోల్జరుల దౌర్జన్యము

తిరువళ్ళి క్షేణి సముద్రతీరమున సోనువారము రాత్రి 9½ గంటలకు, సోల్జరులు కొందరు విద్యార్థులను నిష్కారణముగ మర్దించిరి దౌర్జన్యమునకు లోనయిన పలువురు వ్రాయుచున్నారు. దేశమున శాంతి నెలకొల్పవలసిన వారే, శాంతికి భంగము కలిగింప బూనుచున్నపుడు, పరిశితులు తీవ్రదశ జెందకమానవు అట్టిశితి ముదురకముందే, అధికారులు తగినచర్యలకు బూని, ప్రజలలో విశ్వాసము బెంపొందింప ప్రార్థితులు.

బిసెంటుగారి మార్పు

చాలెటుచట్టమున, మంచిపౌరు లెవరును ఆక్షేపింప దగిన యంశము లేవ్వీయను లేవని, అస్సాసియేటెడు మెన్ను ప్రతినిధితో బిసెంటుగారు సిమ్లాలో తెలిపిరట! మితవాదు లెల్ల రీసరికిని, చాలెటుచట్టములు జన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలిగించుననియే నిస్సంశయముగ నుచువుచున్నారు. బిసెంటుగారు రటులగాక, జస్టిసు, మెయిలు, టైముస్ పత్రికలతో బాటు చాలెటు బిల్లును సమర్థించుటకు బూనుట వింతలోకెల్ల వింత యగుచున్నది.

ఎన్నికలు

శాసననిర్మాణసభ్యుల కాలకరిమితిని హెచ్చించుటకు, విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు నిరాకరించిరి, తెలియుచున్నది. మెట్లెండు ప్రభువుగారి యుత్తరువునే వీరును నిలువజెల్పుచున్నారు. ఎన్నికలికమీద విరాఘాలముగ కొనసాగును. అభ్యర్థులెల్లరు నిరంతరసంచలన మికమీద జూపెదరు. ఉన్న గతవికలకు రోడుగ, ఎన్నికల గడవిడలు గూడ ఆంధ్రదేశమున చురుకుదనము బుట్టించగలవు.

సర్ రవీంద్రనాథ టాగూరు గారు.

గాంధీగారికి వ్రాసిన లేఖ

జూలై 12వ తేదీనము.

12 ఏప్రిల్, 1919.

ప్రియమగు మహాత్మాజీ,

అధికార మేరకమున నయినను, పేరుబద్ధ మయినదిగాదు. అది, కండ్లకు గంకెట్టుకొని, బండినీడైడి గుట్టులు బోలియుండును. గుట్టులు తోలేడివాని నుండు మాత్రమే విచక్షణజ్ఞానము కొంతవడి గలదు. సామ్యమునకు మొక్కకై యేగాని, అది నైతికముగ మాత్రమే యుండునని చెప్ప వీలుపడదు. సత్యమునకు విరుద్ధముగను, అనుకూలముగను గూడ అది యుపయోగపడవచ్చును. దానికి విజయము గలుగవచ్చును, అపాయములూక నెప్పుడగును. ఏలైన నది ఆకర్షణదాయక గురువును.

దుర్మార్గుమహో, సన్మార్గుతన సామ్యమున సోదాదల యొనని మిరుబొందెదరని, నాకు తెలియును. కాని అట్టి పోరాటము కూగులకు మాత్రమే సాధ్యమగునుగాని, తాత్కాలిక త్యాగముచే ప్రేరేపిత సాధ్యపడదు. చెడుగొకవత్తున నుండిన, ఎరుటిపక్షమువారిలో గూడ నది వ్యాపించును. ఆ సన్మాయము దౌర్జన్యమునకును, దూషణము ప్రత్యక్షకారమునకును స్థానమునుగలదు. దుర్మార్గుత్వమున అట్టికే యిదివరకే ప్రారంభమయినది. భయముచే గాని ఆగ్రహముచే గాని, మన అధికారులు తమవాడిగోళ్ళకు జూపియుండిరి. ఇంక మూలమున, మనలో కొంతమంది రహస్యమును నాగ్రహపథమున ద్రోశగలము. మరికొందఱు నిరీతికలము మెలగగలరు.

ఇట్టి సుదీర్ఘసమయమున, ప్రజాసామ్యములగు మిగుల హిందూదేశాదర్శముచే మిగుల గల నిత్యాసమును ప్రకటించితిరి. ఈ యాదర్శము రహస్యకృతమున కొక వంకను, భీతి జెందిన పిరివారి లొంగుబాటున కొక వంకను, ప్రతికూల మయినది. బుద్ధజేవునిరేనే మిగుల "క్రోధము సక్రోధము చేతను, అసాధుత్వమును సాధుత్వము చేతను జయింపవలె" నని నడిపితిరి.

నిరాయణులగు ప్రజలను భయపెట్టుటకై, వారిపై మారణాయుధములను నుపయోగించుటకు వెనుదీయని, అధికారులు నంగీకరింపని, నైతికకేతన సత్యబలములకు విరుద్ధముగ గనబడుచున్నది. నైతికవిజృంభణము విజయమున జేరదు. అపజయము మాత్రముచే దాని గౌరవముగాని విజయగాని తగ్గి పోదు. ఆధ్యాత్మిక జీవనమునకు విశ్వాసముగలవారు దుర్మార్గులను ప్రతిఘటించుటయే విజయమని గ్రహించగలరు. అపజయము నిత్యముగా చేతమనని తెలిసియు సత్యాదర్శముచే ప్రజలవిశ్వాసమును బలపరచుటే విజయము.

స్వాతంత్ర్యవాదము నన్యులవలన సాధ్యమై లభించదని నేనెప్పుడును తలంచుచుంటిని. అటులనే వాడుకల వలననుచుంటిని. స్వాతంత్ర్యమును అనుభవించుచుండు దానిని ప్రయత్నపూర్వకముగ సాధించవలయును. — తమ పాలకులకున్న ప్రజలు నైతికముగొప్పవారని హిందూజాతీయ గుణపు జేయగలిగినప్పుడే స్వాతంత్ర్యమును సుపాదించగలము. అది మహాత్ముల కీర్తి మండప కీర్తికేయము మనఃపూర్వకముగ భరింపవలయును. సన్మార్గుత్వమునే విశ్వాసము గలిగియుండి ఆధ్యాత్మికకేతన తృప్తికొందువారి దురభిమానము, సరకు నేను రాదు.

మాతృభూమికి, తనసంతోషమేదాని! తెలిసి ఆమెను నిజమగు విజయపథమున నడుపుటకు, రాజనీతిసంబంధముల వంచనతో తన కామ్యాధిపతి గలిగినదని ప్రగల్భముల బయట అధునిక రాజకీయాదర్శముల బలపీనతను తొలగించుటకు నై, మిగుల సందిగ్ధమయ్యెను జేయున కేరెంచి.

ఇందులకునే మిమార్గమును ఆధ్యాత్మికస్వాతంత్ర్యమును భంగపఱచెను ఎట్టి విషయము అన్నను, నిశ్శాంతి తుండునటులను, సత్యముతోకాని కామపండిత ఆత్మత్యాగము మహాత్ములములకొరకు జూపబడితి మహాభక్తి క్రింద పుణ్యమిందగుటకును నేను భగవంతుని పలుభంగుల ప్రార్థించుచున్నాను.

వైవాక్యములకు పీరికగా నుండి తమ ఘనకార్యముల నుద్దడించుచు కవిత్వమును తెలుపగల పీరింది వాక్యములను తెలుపుటకు నెలవొసంగును.

I

పీరికాక కరణము, భయమునకు నీడగల యవిశ్వాసము. ఈవిశ్వాసముతో నన్ను తలయెత్తుగాని చూడవచ్చును.

మానవుని జాతిని భయముతో ఓరాబాధిరాని! నిత్యుండే సత్యస్వరూపుడై నన్నుండి యుండెడినీకు, ఏరాజు ఈ ప్రపంచమున నమానుడగును?

సామ్యకలకత్తమును, అపహరించుటకు తలపంచమున జేసికే కత్తి గలదు! కా రాగ్యునాకుద్యములనున్న నన్ను కైదీని గూడ నీకరములు నమోపించి ఆతని యాత్మకు విముక్తి గలిగించుటలేదా?

లోభి తన భవము నెటుల నుంటియుండునో అటులనే దురణమునకు భీతిజెంది నే నీదేహమున కంటియుండవలయునా? కాశ్యతానందము ననుభవింపుచుని నాయాత్మకు పీలుపు తగులుటలేదా?

భాగ్యమును సురణమును తాత్కాలికపునీలవంటి వని నేను గ్రహించు గాక! నీ సత్యమునకు నాకును మధ్యకుండెడి పీడిత్యంకయును ప్రభాకమునందలి మంచని నే గ్రహించెద గాక! నీ వాక్కుడే నే నాకల్పవృత్తును సమాచరణమయ్యెను, నామానవత్వము నతనానించెడి బల గర్వముకన్న నీవే యధి పుడవనియును, నే గ్రహించెద గాక!

II

ప్రేమసహిత మగు నుత్సాహవైఖ్యము నా కొనక మాట్లాడుటకును, కాశ్యములు నుబ్బుటకు నియంత్రము ననుసరించి బాధల ననుభవించుటకును, మిగిలిన అన్ని విషయములకు పరిత్యజించుటకు నాకు వైఖ్యమిచ్చు. ఇదియే నా ప్రార్థన.

ప్రేమనై నుత్సాహవిశ్వాసములు ఒకటయి. సురణ సమయమునకు జీవితమునై విశ్వాసమును, అపజయము నుండు విజయ విశ్వాసమును, సౌందర్యాభాసమునాయు, నిరూప మగు కత్తివై విశ్వాసమును, హింసకు అంగీకరించుచు, నానిని, తిరిగి ప్రయోగించుటకు నిరాకరించెడి విశ్వాసమును నా కొనగలను. ఇదియే నా ప్రార్థన.

ప్రణయభిలాషి.

(సం) రవీంద్రనాథ టాగూరు.

స్థానిక వార్తలు

పోకలము:—సర్ ఆలగూడపేట కాన్యగారు నిన్నటి దినము సాయంత్రముల బొంబాయి మెయిన్ లో కయినమై, సింహుకు వెదలిరి. విల్లింగుడకు ప్రభువంశములు నిన్నటికాల్మి న్నెమలు బ్రెయిలులోపయనమై ఉదకమండలమునకు వెదలిరి.

రావుబహదూరు బిరుదాంకితుడు:—జాలకు రావే అను రావుబహదూరుబిరుదాంకితుడు గాంధీగారి ఆర్థ్య సహాయమును విని తనతనదేహిత్వమును బొంబాయి గవర్నరు గారికి బంపివైచి, సత్కార్యగమనీక్ష కైగొనె నని, బొంబాయి ప్రాంతముపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

మద్రాసు ట్రాంప్ పనివారలు:—వీరికగాదా విషయమై మొలొనీగారును, రంగారావుగారును తమ పంచాయతీలను నిర్మిరి. దీనిప్రకారము, క్రొత్తపర్వములు ఈ సంవత్సరము 1 మే తేదీనుండియు నమలులోనికి రాగలవు. పనివారల కీ తీర్పు సంకల్పమిగిలించెనని తెలియుచున్నది.

ఆవుచర్మములు:—ఆవుచర్మములు తప్పిని సరకు లన్నియు నిశ్చయించిన ప్రదేశములకు దప్ప, మిగిలిన ప్రదేశములకెల్లరును ఎరువుల చేయబడవచ్చు నని కట్టము కట్టెరు గారికి తెలియజరచవలయునని, ఎరువులకై లైసెన్సు దరఖాస్తులను కట్టము కట్టెరుకు పంపవలయును. కలకత్తా కరాచీ లలో పచ్చిచర్మముల గొనెడి శుభములు తీసివేయబడినవి.

వెన్ను ఆస్తు:—వ్యవసాయము, హిందూజాతీయ మద్రాసులోతలములై జాతీయమైన భారతకు నోటిసులు నిన్నటిదినము వెనెడెనీ మేనట్టియుగారయింద విచారణకు వచ్చెను. స్వదేశీయతకు ప్రతికాశ్యాసములకు గాక, ఆవెన్ను లో నమ్మవేయబడిన సత్యాగ్రహగ్రంథములకొరకే నోటిసులు జాతీయమైనవి తెలిపెను. ఆత్మకన్యానుకు గ్రంథము లన్నియు చేయబడవని, వాదనముచేయబడెను. ఆర్థికము నీయ బడలేదు. హిందూజాతీయ ప్రకాశకుడు ప్రతికాశ్యాసమునకు తన విచారము జూపుచు, తాను స్వరాజ్యవాదిగాని హిం దూలగాని కాననయు, తరువ్వమువారికి తోడ్పడెడి మిత్ర వాని మాత్రమే ననియు తెలిపి, ఆర్థికవాదము లెకమును ప్రయోగించుటకు దాగినానుజేసెను. అంతటితో భారతకు ఉత్తమ పురస్కారముజేసెను.

వృత్తాంతములు

బర్మాలోని మందుగుండు సామూకు తయారేయ క ర్యాలయము 17-వ తేదీ మూసివేయబడును.

సింధియా యెస్. యెస్. స్టీరుకు లివనప్రాయముండి బొంబాయికి వచ్చుచున్నది.

మార్చి 30-వ తేదీని సిలికను ప్రాయాగో బయలుదేరి: యెస్. యెస్. సిటీ ఆఫ్ "కలకత్తా" స్టీరుకు యేప్రిల్ 21-వ తేదీకి బొంబాయికి చేరును.

జిల్లా ప్రాధీశ్యము నూపించుటకు గారు యిట్లు వ్రాయుచున్నార:—కత్తు ముగలంతు: 1 వసంబాకికి పోవ భూమకటము 16-వ తేదీ ఉదయ 8 30 గంటలనుండి నడచు చున్నది.

జేతములో కరువు సామ్యమును బట్టి గవర్నరుసాకు గవర్నరు మెంటు వ్యవస్థాగర్థులలోని 15 మాసములు యి.కా తక్కువ చేకగాండ్రవకు కొంత సామ్య ప్రత్యేకముగ నెల నెలకు యిచ్చుటకు ఆజ్ఞాపించివారు.

లండను, రాయలు సానైటీవాకు నైపు - యూనికె ర్నెటి కాలేజీలోని జేతమునైన దాక్కున వాసికిగాలు దత్తాగారికిని హిందూముఖుడు, ఛాటర్జీ గారికికలసి శిరోష్ఠి స్థితి ఆదిగాగల యాదేశములకు మిక్కిలి చాతుర్యముతో పనికి లొదింపవలయుగాను 75 పాటలు బహుమాన మిచ్చిరి.

పిల్లవాండ్రను కాపాడుటకు గాను ఏర్పరుపబడ్డ సంఘమునకు రాష్ట్రపువారి సరిహద్దు వద్దనున్న చుటుంగారద్ద ఒక భవనమును కట్టుటకు గాను స్థలమును కొనుటకు రక్షుంజే చిరాముడే జీతీభాయి క్షీ లక్షమరాయలు బహుశతిగా నిర్మిరి. ముఖ్యక హిందూ ప్రముఖులు ఆయింటికి దగ్గరలో నొక పాతకాలను నిర్మించుటకు 10,000 రూపాయల నిచ్చెను.

మేజరు యెఫ్ ఇ. బెయిరీగారు:— బోల్లి నిత్యులక టాప్ కెంటులో ఖ.బి.నీ గుండుచలిన, యిండియా గవర్నరు మెంటు పొలిటకులు డిపార్టుమెంటులో మేజరు యెఫ్ ఇ. బెయిరీగారు కొంత కాలముక్రిందకు ఆకట్టుకాయుండి తప్పియ కొని వచ్చిరిని యింగ్లీషుమానవత్రిక వెలుపుచున్నది. వారివృత్తికడ ఉన్నాలో సగా నెలియలేదు.

యూరోపియను సంఘము:— ఇండియాలో యూరో పియను నైతికజేతుల నెన్ని ముంచలము నని తర్కించు సమయమున యూరోపియను సంఘమునాన కాన్యగార్లు తెల్పిగాని ఇంగ్లాండునకు తర్కలో బంపుచున్నాను. అక్కను యింగ్లీషువారి ఎరుట యూరోపియ తర్కాచలసినదని వారు ఉత్తరనిచ్చిరి. వారు మే నెలలో వెల్లువకు యూరోపియ చున్నార.

యధ్యములో నిక పనిచేయ కత్తిలేకున దెబ్బబడియు గ్రూపుగా గా వ.ఆ.కే.ము నదిపుల గారి.ము.గవలసి వచ్చిన యుక్తవయసులకు నీహాయల ప్రభుత్వగర్హ మెంటు వారు విద్యార్థి చేతము నిచ్చుటకుపూ రుచున్నాను.అటులెంతి విద్యార్థులకు చతువుకొనుటకు గాను ఒక ప్రత్యేక భాండాగారము ఏర్పరుపబడియున్నది. అలాటి చతువుకొనువిద్యార్థులకుఎప్పు డు పిలిచిన వప్పుకు వెల్లుటకు నీహగా నుండుటకు. నాటక మేమియు లేవందా యుండుటకు నాకే అటొనెక్టుమేమి యులేవంద గవర్నరు మెంటుసాకు ప్రత్యేకముగా వాకి కాన నము నేర్పరిచి. అటులెంతి విద్యార్థులకు లి. ఎ. అ.గ. క్షీడకు పరిక్షకు వెల్లుటకు డిగ్రీ అక్కరలేకని రీర్యాగము చేసిరి.

ప్రత్తిగింజలు:— హైదరాబాదు నివిలసత్తముల దైర్యకు గాను హింగోరీ, ప్రూల్లూటర్ గ్రాయములనుండి 18000 ప్రత్తిగింజల సంతులకు మద్రాసురాష్ట్రము దిగుచుతి చేసికొనుట శుంకికంబి. దిగుచుతికి ప్రత్యాప్త పద్ధితేక్కు దరఖాస్తులను మద్రాసు నివిలసత్తముల దైర్యకుగారి కంక వచ్చును.

సత్యగ్రహణము.

వేలో పెక్కు గుండ్ర ప్రయోగము.

అధికారులు కాదనట.

సిద్ధా, ఏప్రిల్ 15:—ఇండియా గవర్నమెంటు హా... ము దిపాల్పమెంటు ప్రకటనము.—ధిల్లీ అల్లరులకు గూర్చి...

ధిల్లీ సివిల్ సర్జను గార్డులు (నామమాత్రము) — మార్చి 30-6 లేదని తదనంతరమును ఆనుభవతికి తేలికైన అల్లరి...

ఈ నింద కాగోపించిన బొంబాయి క్రానికలు మొదలగు పత్రికలకు...

250 గురు మరణించిరి.

సిద్ధా, ఏప్రిల్ 14:—అల్లరిదారులలో 250 గురు మరణించినవెడల...

బొంబాయి

కలహాకాలువై ఫిర్యాదు లేబడుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 18:—

బొంబాయి నగరములో గతకు ప్రవారమునాడు జరిగిన తొందరలలో...

గుజరాతు టైముము.

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 18:—అల్లరిదారులవలన గుజరాతునందలి టైమునివారక ప్రయత్నము లాగిపోయినవి.

గాంధీమహాశయుని ఉపదేశము.

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 14:—

గాంధీమహాశయుడు ప్రజలకు ఈ దిగుత ఉపదేశమును చేసిరి. "సత్యగ్రహణ" నిబంధించి, జనసామ్యమునంత...

అహమ్మదాబాదు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 14:—

ఈ నెల 14 వ తేదీ రాత్రి ఈ దిగుత విషయములకు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. 10 వ తేదీన...

నిర్దుష్టక్రియలను గల భవనము పాటుచేయబడెను. ఇద్దరు యూరోపియను ఉద్యోగులు కలహాకారుల...

గాంధీమహాశయుని ఆగమనము.

గత ఆదివారము ఉదయమున గాంధీ మహాశయుడు అహమ్మదాబాదు నగరము చేరెను.

రైలుస్టేషను లోగుల బెట్టబడుట.

12 వ తేదీ విప్లవకారుల గుంపు ఒకటి రైలుస్టేషను లోగులబెట్టిరి. వీరాంగములోని ప్రభుత్వ భవనములకు మాద...

బట్టల వర్తకుల సభ

గాంధీమహాశయుని ఉపన్యాసము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 15:—అహమ్మదాబాదు నగరమునకు వెళ్లుటకు ముందు గాంధీ మహాశయుడు బొంబాయిలోని...

రౌలటు చట్టమును ఆక్షేపించుట

పాఠశాల విజృంభి.

రౌలటు చట్టములను ఆక్షేపించి వీటిని రద్దుచేయవలసినదని కోరుతు, విచారువేలమంది పాఠశాలలు ఒక్కవిజృంభి...

అహమ్మదాబాదు స్థితి

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 15:—బొంబాయి గవర్నమెంటు వారి ప్రకటన:— 14 వ తేదీనాటికి అహమ్మదాబాదు స్థితి చాల నయమైనది.

రౌలటు శాసనము

అహమ్మదాదు, ఏప్రిల్ 18:—

సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు రౌలటు చట్టము విషయమై బయలుపరిచిన గాలివాదలకు ఖండించుచు, ఈ చట్టము...

ధిల్లీ సమ్మెకట్టు

ధిల్లీ, ఏప్రిల్ 14:—నేటి సాయంకాలము చీపుకమి వనరు గానాక సభ సాహసించిరి. వారికి రాజకీయ నాయకుల సందర్శన...

కమిషనరు గారి హెచ్చరిక.

ధిల్లీ, ఏప్రిల్ 14:—నేటి సాయంకాలము ధిల్లీ పురమం దిరమున భారత్రియ నాయకులందఱొక వెళ్లసభ సానించిరి.

కలకత్తా వృత్తాంతము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 14:—కలకత్తాలో నంతయు నెమ్మదిగ నున్నది.

మర్యాదలును, గామీమణులను యువకులు నుమారు 20 మంది నేడు దివ్యుటి కమిషనరుగారి కద్దకు తీసికొని రాలిడిరి. పెంకితనము నే నీసండుకలన వారల్లు లేబడిరి. ఒక్కొక్కడు రూ. 50 ల జామీనుమీద విడుదలయెను. మరియుద్దరు ఆనందరీమేజిస్ట్రేటుగారికద్దకు తీసికొని రాలిడిరి. కాని పెంటనే విడుదలయిరి.

ఆదివారము నెమ్మదిగను కాంతవంతముగను గడచిపోయెను. ఏవృత్తును అల్లరి జరిగినట్లు తెలియలేదు. మరియు దుకాణములు తెరువబడినవిగాని పెక్కుదుకాణము లింకనుమూయబడి యున్నవి. బ్రాహ్మణులందఱు నెల్లయును రాత్రి నిర్జీత కాలమువరకును నడచినవి. నైమిత్తులును సాయంధ రక్షక భటులును హరిజనగోతు పూర్తియైయున్న జంక్షనుల గా వాడుచున్నారు. జెహూయావీధి, మేయియాబజారువీధివీటి సమీపమున హరిజను చిట్టూరుగోడ్డులందు కావలివైనకులుండిరి. కనివారమునాడు గుండల జెబ్బులు తిన్నవారిలో గురు మేయో ఆనుపత్రికి బోయిరి. మెడికలు కాలేజి ఆనుపత్రికి పెక్కుమంది పోయిరి. మర ఫిరంగులచే గాల్పుబడిన వారి కరణులమెంట రుద్రభూమి కరుగుట కనేకమంది ఆనుపత్రి కద్ద చేచి యుండిరి గాని కరణులు రాత్రి దహనము చేయబడినవి. చంపబడిన 7 గురిలో 2 రు జెంగాలీ గుమాస్తాలు. వారిలో నొకడు మైకోర్టు ఇంట గ్రీటురుగారి ఆల్లుడు. ఇద్దఱు మర్యాదీలు. ఇద్దఱు భాటియాలు. ఒకడు గ్రామసీమ లందలి హిందువుడు.

యూరోపీయను సంఘప్రకటనము

సత్యాగ్రహ ఆందోళన మారంభమైనదానిగ యూరోపీయను ఎస్సెసియేషను కౌన్సిలు సభ్యులు దాని నతిశక్తిగ దూరకరతోడను ఆతురకరతతోడను పరికించుచున్నారు. ఆచ్యుతగర్వవందలి క్రొవ్యమును జూచినదానిగ నికనెట్టి గట్టిప్రయత్నములను జేయుటావశ్యకమని వారు తలంచుచుండిరి. వారి తీర్మానమింతలోనే తెలుపబడును. సంఘసభ్యులందఱుగలదృఢాభిప్రాయమును తెలుపుటకును, ఇకముందు వారిసంరక్షణనుండి స్వర్ణముల కాపాడుట కెట్టిప్రయత్నము లావశ్యకమై నదియు తెలుపుటకును వారు చాలమంది ప్రతినిధుల నుత్తమాధికారలకడ కంపుదురు.

వార్తాపత్రికల విమర్శన

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 15:—ఆచ్యుతసారుల జరిగిన దౌర్జన్యములకును, “బాదు నూషియా” కు కలకత్తా నగరములోని మారువాడీ ప్రజలు విరాళము లొసగుటచేతను “వైబ్బురుకు” పత్రిక ఇట్లు విరుద్ధింప దొడగెను. భారతీయులకు సరియైనబుద్ధి లేకపోవుట చేతను, చాలకాలమునుండి సంకరమగుటచేతను ఇట్టి పక్షబల ఉత్తేజమై నెట్టి కృత్రిమతాకార్యములను జేసి రని చెప్పవలసి యున్నది. మాంటాగూనిజేడికయొక్కజనకులు ఎట్లు ఊహించినను, ఈ చర్యలు భారతీయసమస్యయొక్క స్వభావనిర్ధనాలు. భారతీయులయొక్క సరియైనమాత్రమ మహాభావములను, మారద్భుత్వియను కనుగొనుట ఆర్థికపరము. కనుగొనిన తరువాత వీరి కోపోత్తేజముల కనుకూల మగు రాజ్యాంగవిద్వాంశు మేర్పడువలయును. వీరి కోపోత్తేజము బీహారు రాష్ట్రములోన ఆనేక భారతీయులగామీమణులను నాశముజేసినది. ఆనధికార యూరోపీయనులను, కలహములో కలుగజేసికొనిని యూరోపీయనులను తప్పుపాటుముగా నెత్తెరుకముగా చంపుటకు పురికొల్పినది.

నైసికదళములు లాహూరుగుండా వెళ్లుట.

పట్టణము కాంతముగా నున్నది. లాహూరు, ఏప్రిల్ 13:—శనివారమునాడు నైసికదళములును పోలీసువారును లాహూరుపట్టణముగుండా బయలుదేరి రైల్వేస్టేషనుకు వెళ్లవలయునని నాటగొట్టెను కలియు చోటునగూడిరి. వీళ్లు వారు లండనుబాహునుండి బయలుదేరి ఢిల్లీకేటుకును, ప్రాంతికొత్తావలికిని వెళ్లి యిటీవల యట్లుబజారుదాటి నీటియంత్రపు పనులు జరుగుచోటునకు వెళ్లిరి. అక్కడనుండి హిరామండే మార్గమున వెళ్లిరి. అంతిమింట్లో పార్కులో నుండు కోట కెదురుగా నున్న జనసమూహమును ఆర్థికదళములు కత్తికత్తులను చుట్టొంగింప కుండగ నే వారిని చెల్లాచెదురునట్లు చేసినది. అయినప్పటికీ బయలుదేరు వెనుకటిరలేనే ఆర్థికదళముల వెనుకట

కట్టుకు తిరిగివచ్చి గుంపుగానూడిరి. దివ్యుటి కమిషనరు గారంతట పోలీసువారిని కొంతమందిని ఆర్థికదళముల వెనుకకు బంపి గుంపుగానూడిన జనులమీదకుపాటులను గాల్పునాటాపించిరి. చాలామంది మరణించిరి. పెంటనే నైసికదళములు పోలీసువారిని జనసమూహములను కదలిపెట్టి పట్టణములోని ముఖ్యప్రజావలను కాపాడుటకు వెళ్లిరి. ఆరాత్రి యంతయుపట్టణమును జాగ్రత్తతో కాపాడుటకు నిలచియుండిరి.

సి. ఆంధు. ఎమ్. గజెట్టు ఇట్లు తెలియబరచుచున్నది. శనివారము మధ్యాహ్నము ఆహూరు రైలుస్టేషను ఆందోళనాకారులకలన నగులకొట్టబడినది. నైసికదళములు ఫెలోజి పూరునుండి పంపబడినవి. వారు పట్టణమును కాంతిగ నుండు నటుల చేసిరి.

సోమవారము ఉదయమున యుద్ధముయొక్క సంగతులను గురించియు అందు నడపిత కార్యముల సునరించినవారలకుగాను యిక్క బూనకొన్న బహుమతులను గురించియు, సర్ మైకేలు ఓడాయరుగారిలన యూనివర్సిటీ కాలేజిలో జరుపబడవలసిన దర్బారు, వారము రోజులవరకు ఆపుదల చేయబడినది.

ఈ రోజున లాహూరునందు అల్లరు ఏమియు జరుగలేదు.

సమైక్యట్టు అటులనే యున్నది. పట్టణము కాంతముగా నున్నది. నైసికదళములును పోలీసువారును పట్టణమును సతి జాగ్రత్తకరతతో గాపాడుచున్నారు.

అమృతసారులొని క్రొవ్యములు

పట్టణ విచారణ నూచింపబడెను.

లాహూరు ఏప్రిల్ 14:—“హోరతలు” (వని ఆంతయును అపిజేయుట) ఇంకను జరుగుచున్నది. నగరముయొక్క లోపలను, అంతటను దుకాణములు మున్నగునవి మూయబడి యే యున్నవి. నైమిత్తులు, ఆయుధపాణులగు పోలీసువాండును, బాదుషానీ మసీదులను నగరమును రక్షించుచున్నారు. ఇంతకంతకును కాంతి కల్గియుండెను.

చాండినీ చౌకులోని ప్రజల భావప్రకటనము.

దుకాణములు తిరగ తెరుచుటకు తమకున్న పలుకుబడి ఉపయోగించవలసినదని వివిధభాతులయొక్క నాయకులను విషయపూర్వకముగా ఫిత్తకమిషనరుగారు కోరిన ఢిల్లీనుండి వచ్చిన కడపటివార్తలు తెలుపుచున్నది. చాండినీ చౌకులో ఆయుధములగు పోలీసువారు రక్షణయిం దుండిరి. ఇవట ఇంకను చాలా కల్లోలము గలదు.

రైల్వే అడ్డగింపుబడుట

పంజాబు రాష్ట్రమున నున్న గుజరతువాలానగరములో కొందఱు ప్రజలు రైలును అడ్డగించి, రైలుస్టేషనును తగులబెట్టి, పోలిగాపు తేగలకు (తెంచినది) సిద్ధులో వార్తలు తెలిసినవి. లాహూరునుండి ఆకాశవిమానములు ఆచటకు వెళ్లి విప్లవకాలవై బాంబులు వేసినవి. యంత్రములుగల రేపాలు ముక్తవ్య సమాచారమును కల్పినవి.

నాగపూరు మితవాదులు

నాగపూరు, ఏప్రిల్ 16:—నాగపూరునందలి మితవాద నాయకులు నేడునలు లిబరలు ఎస్సెసియేషను వేరిట నొక సంఘము నెలకొల్పిరి. సర్ బి. కె. బోసుగారు దాని కధ్యక్షులు. గంధిగారి యన్నతాశయములనుసంపన్నుకొని యు వారిపుడు సత్యాగ్రహప్రతీకము నవలంబించుటకు చాలకగిది. రౌలట్ చట్టములను వారు నిరసింపిరి. సత్యాగ్రహ ఉద్యమమునుగూడ బండించుచు ఇందువలన సంస్కరణ ప్రణాళిక చెడిపోవునని వారి అభిప్రాయము.

గంధాంతుడ లాంగ్రెగంధాలయ సంఘము, బరంపురం:—అయ్యో, హీరమండలమునందుగల “నూజనానూ దిసి” గ్రంథాలయ వాణీ కోత్సన ఆహ్వానపత్రికయందు గంధాంతుడల గ్రంథాలయసంఘ కార్యవిర్వాహక సభగూడ అచ్చటనే జరుగునని ఉదహరింపబడినది. ఇది జరుపబడుకాలము ఈవ్వురు నెలపులగుటచే, బ్రహ్మపుర కల్లికోట కళాశాల దివ్యోత్సవము, (ప్రిన్సిపాల్ గారి సెల్యూరజాబితీ మొదలగునవి) జరుపబడును గాన గ్రంథాలయ సంఘకార్యవిర్వాహక సభ జరుపబడుటకు వీలులేదు. ఆకారణముచే కార్యవిర్వాహక సభకు ప్రత్యేక ఆహ్వానములు పంపబడలేదు—హితాప్రకడ సింహాచలం, ప్రధానకార్యదర్శి.

గోదావరి మండలసభ.

(-o-)

1919 సం॥ ఏప్రిల్ 17, 18, 19 తేదీలకు తునిలో జరిగిన 18-వ గోదావరి మండలసభ కధ్యక్షుడయిన జయంతిరామయ్య కుతులుగారి యారంభోపన్యాసమునం దీక్రింది భాగములు ముద్రితములు.

ప్రజాస్వాతంత్ర్యవాదము.

అంగ్లేయు లీడేశము పాలించుట కారంభించి నూట యరుదియొండు కావచ్చునది. వారిపరిపాలనమువలన మనకనే కలార్థములు కలిగిన వకుట నిర్మివాదము. అవి శున్నియు నిచ్చటఁ జేర్చొనుట యనావశ్యకము. ఈలాభము లన్నిటిలో నాంగ్లేయవిద్యాలాభ మెక్కువ యయినది. ఇంగ్లీషు చదువువలన మనదేశములో లేని విద్యలనేకములు మన కలవకుటయు నందువలన బుద్ధివికాసము హెచ్చుటయుఁ గలిగినవి. ఈనూతన వికాసవలన మనదేశము పుష్కలమై కలసింత మందిస్థితితో లేదనియు, పూర్వోన్నత్యమును బట్టి యేమి, విద్యాసూరదనుబట్టి యేమి, వస్తుసమృద్ధిని బట్టియేమి, దేశవైకాల్యమునుబట్టి యేమి లోకములో నీడేశమున కుండవలసినంత గౌరవము లేదనియు, దీనికంతకు ముఖ్య కారణము దేశపాలనా విషయములో ప్రజలకు పెత్తనము లేకపోవుటయే యనియు గ్రహించి మనలోని పెద్దలు పెక్కు సంకల్పరములనుండి యీ పెత్తనమునకై యత్నించుచున్నారు. యత్నిమునకుఁ దగినఫల మింతవరకును గలుగలేదు. కాని, యిటీవల నాంగ్లేయ దౌరతనమువారు మనప్రార్థనల కొకేతఁ యభిముఖు లయి ఆస్థిలియా కనడా మొదలగు సామంత రాష్ట్రములవలెనె భరతఖండము గూడ బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో నంతర్భాగముగా మంప పద్ధతిని భారతీయులు పంపాలసాస్వాతంత్ర్యమున కర్హు లనియు, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కాలక్రమమున రాదగినదనియు, పెంటనే యొకపాటి స్వాతంత్ర్యము జనుల కీయవలసి యున్నదనియు శపథముచేసినారు. ఈశపథమునుబట్టి హిందూదేశ కార్యదర్శి గారగు మాంపే గూర్జరహాశియు లీడేశమునకువచ్చి వారును రాజప్రతినిధిగారగు చెల్వొప్పర్ల దొరవారును కలిసి విచారింపి పెంటనే మన కీయవలసిన స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి తమ యభిప్రాయమును జెలిపి యున్నారు. ఈయభిప్రాయమును గూర్చి పలుకుచువురు పలువిధములుగాఁ దలంచుచున్నారు. భారతీయులలోఁ గూడ నభిప్రాయభేదమున్నది. కాని, మొత్తము మీఁద మనకీప్పుడు వార్యుండలంచిన యధికార చక్రవర్తిమంతునవారిమతము. అంగ్లేయులలోఁ గొందఱుది యత్యధికమనియు, కొందఱు యధోదిత మనియుఁ దలంచుచున్నారు. సిద్ధాంతము పార్లమెంటువారు చేయవలసి యున్నది. చిరకల్పగనో తెలియదు. కాని, గూచనలనుబట్టి మాడఁగా మన కెక్కువ యుపకార మగునని గోచరు. అంగ్లేయచుంతులలో మనకోరికల కభిముఖులు గానివారు కొందఱున్నారు. అంగ్లేయజనసామన్యమునకు యుద్ధకాల మందున్న చిత్తవృత్తి లిప్పుడు కొంతవరకు మాత్రమిది. కాబట్టి యుద్ధసిద్ధి పూర్తిగా నగునకుట యనమానాస్పదము.

అట్లని మనము దిగులుపడి యాశంకకొనవలసిన వని లేదు. తలచినప్పుడు కార్యము కాకపోవుచే నిరుత్సాహులయి యత్నిము మానుకొనుట మధ్యమపురుష లక్షణము. ఉత్తములగువారు విఘ్నములు వచ్చినకొలది ప్రయత్న మధికముచేసి ఫలాదాయకుగువరకును పట్టిపట్టు విడువరు అట్టివారికే కార్యసిద్ధి యగును. తగిన పునఃప్రయత్నము చేయనివారికి వైరమును తోడ్పడదు. కార్యసిద్ధి కావన్నచో పురుషకారము చాలదనయే యూహించి పునః ప్రయత్న మధికముగాఁ జేయవలయును. సముచితము సమగ్రమునగు పురుషకారమునకు సాధ్యముగాని కార్యములుండవనుట కాస్త్రసమృత్తమును లోకానుభవనిర్ధనము. కార్యసిద్ధి యత్నానుసారము. యత్నము శక్త్యనుసారము. విఫలప్రయత్న మకత్తతను నూచించును. ఆభిలోదయ మగు యత్నముచేయుటకుఁ జాలిన యోగ్యతయే శక్తి. అట్టి యోగ్యత నలవరుచుకొంటిమేని కార్యము కాకమానదు. సామర్థ్యముచే సాధింపబడిన వానివలె ననుగ్రహపూర్వకముగా నుసంగించిన వస్తువు తేజఃకరమును, పుష్టికరమును కానేరదు. కాబట్టి తనమెల్లవిధముల శక్తిని, తేజస్సును, యోగ్యతను వృద్ధిపఱచుకొన యత్నము చేయుచుండవలయును. “ఆత్మవాత్సాహ్యధరే” త్రిమన్వాయము సర్వత్ర గర్తించుక. (సశేషము)

ఈజిప్టు సీతి.

విధి

క్రిమియా, బోల్షెవిక్కుల పురోగమము.

లండను, ఏప్రిల్ 11:—ఒకేసార్లు విడుదలైన 25000 మంది మిత్రబలములను విడిచిపెట్టి రైతుల గారికి తెలియజేయును. క్రిమియాలో బోల్షెవిక్కులకు తాత్కాలిక స్వాధీనము వలంబడియిన ప్రాంతములను వెనక్కి పొయ్యవలసివచ్చును. సహాయమును కొత్తదళములను పంపవలసివచ్చును. సెబాస్టోపొల్ ను పట్టుకొనవలసివచ్చును వారి కాజ్ఞ ఈయబడును.

కెయిరో నెమ్మదిగ నున్నది.

లండను, ఏప్రిల్ 11:—జనరల్ సర్ ఎడ్మండు ఎల్లెస్ లిగారి అధికార ప్రకటనను విట్టముది. — కెయిరో వైకి నెమ్మదిగ నే కనిపించుచున్నది. కాని పేదనానందు ప్రజలలో అందరికీ నేయున్నది. హాలిగాలులు అమెరికనుల యెడలను గ్రీకుల యెడలను విరోధమును వాపుచున్నాడు. కొత్తమంత్రము గవర్నరు మొట్టు ప్రతినిధులతోడను ఇటీవల సమ్మెకట్టిన పనివారల పరిధినిధులతోడను ఆగోచరముజేయుచున్నాడు. స్టేటు రెవ్యూ ఆఫీసర్లు యుల మరల పని నారంభించిరి. కమ్యూనిస్టులతో కుంకునానమాత్ర మారంభింపలేదు. రాష్ట్రములందు నెమ్మదిగ నున్నట్లు తెలియుచున్నది.

భారత సైన్యములు బాగుగ పనిచేయుట.

కెయిరో, ఏప్రిల్ 5:—విప్లవకరులకు ఉద్యమము ననిబది చేయుటలో భారత సైన్యము లనేక ప్రజలనులందు చివ్వులుగ సహాయము చేసినవి.

నాయకులను విడుదలు.

కెయిరో, ఏప్రిల్ 7:—ప్రధాన శిక్ష విధింపబడిన నాయకులను విడిచిరను సంగతి తెలిసిన తోడనే కెయిరో నగర మంతయు సహమిత్తానందమున నోల లాడెను. చాల అశాంతికరము లగు ప్రదర్శనములు చూడ నయ్యెను. దినమంతయు ప్రజలు ఆడుచు పాడుచు, భజనములు జేసికొనుచు పెద్ద పెద్ద గుంపులుగ పేదలందు ముగ సాగిరి. అన్ని తరగతుల వారును, స్త్రీలును ఉత్సవములందు జేరిరి. ఎట్టి విచిత్రకార్యములును జరుగలేదు.

కెయిరోయందు మరల నల్లరు లారంభ మగుట.

కెయిరో, ఏప్రిల్ 9:—నేడు మరల అల్లరులు ప్రారంభమైనవి. అట్లిన స్కేల్సును సమావేశము జరిగిన విందు ముఖ్యమైనది. అచట ప్రజలు లోని కెవరిని నాకుండ నాటంకపరచుచు వచ్చిరి. మరఫిరంగులు కొలదిగ కాల్పుబడినవి. సాయుధ కలకలములు యుద్ధసన్నద్ధములు చేయబడినవి. ఎంతమంది మరణించినదియు తెలియదు. కాంతి నెలకొల్పబడినది.

ఆందోళనాకారులు తుపాకుల గాల్పుట.

కెయిరో, ఏప్రిల్ 9:—దొరతనపు ప్రకటనను విట్టముది. ఏప్రిల్ 7-న తేదీ నొక మోటారులారీ పోవుచుండగా దాని ప్రజలకు తెలిసింది. అంతట నది తుపాకుల గాల్పులను జరుగెను. కొంతమంది మరణించిరి. ఆ రాత్రి మెఫియర్డుహోటలు వద్ద నల్లరులు జరిగినవి. ఇద్దరు చంపబడిరి. నలుగురుకు దెబ్బలు తగిలినవి. ఏప్రిల్ 8-న తేదీ సాయంకాలము కుక బ్రిటిషు యాద్యోగి నెమ్మదిగ నొక యెల్లరి నణచివేయ ప్రయత్నించుచుండగా ప్రజలలోని నెదిరింపసాగిరి. అయిన నతడు సురక్షింపబడెను. తుపాకులు కాల్పుబడినవి. అనేకమంది చంపబడిరి. చాలమందికి దెబ్బలు తగిలినవి.

బ్రిటిషు సైన్యములను చంపుట.

అమాక చే అట్లిన స్కేల్సులో ఇద్దరు బ్రిటిషు ఆద్యోగియులు చంపబడిరి. ఇట్టి వర కత్తెంతాధికారులను నుపయోగించు కుండ స్థితి గతు తెట్టనో సహజమైనది బడినవి. అయినను ప్రకటన చాల తీవ్రముగ హెచ్చరించుచున్నది.

కెయిరో ఉత్సవము.

లండను, ఏప్రిల్ 12:—7-న తేదీ నాటి కెయిరో తంత్రపార్వ. — కెయిరోయందలి ఉత్సవములో ముఖ్యముగా నెన్నదగుసంగతి ఈజిప్టు స్త్రీలు చూడ దానిలో ప్రవేశించుట. నుల్లానుగారికోట కావల మొక హేరేముస్త్రీ అనేకమంది జనులకు బహిరంగ ప్రదర్శనముల నొసగినది. 8-న తేదీనిగూడ ఉత్సవములు జరిగినవి. ప్రజలవైఖరి మొత్తమునైతే ప్రతికరముగ నున్నది. అయినను బ్రిటిషువారికి వ్యతిరేకాభిప్రాయముల నేకమందినట్లును, తెలిగ్రాపు తీగలను తెంచుట, రెవ్యూ కలెక్టరు రాష్ట్రను రువ్వులు ఇట్టిపనుల నేకములు జరుగుచున్నవి.

లండను, ఏప్రిల్ 12:—ఈజిప్టు రెవ్యూ హత్యలలో పంపబడినవారలందు మేజరు సెన్సిబా బార్వినుగా రొకరు.

ఆంగ్ల దృష్టి వైమానిక సేవ.

లండను, ఏప్రిల్ 12:—దృష్టి వైమానిక వ్యయము గొప్ప పోవుచున్న విమాన మొకటి నేడు ఫెర్రియోవీకుండి ఆంస్టర్మును 98 నిమిషములలో ప్రయాణము చేసింది. వీర ఆంగ్ల దృష్టి వైమానిక సేవకు నెలకొల్పబడును, దృష్టికావ్య! ఇండియా దీవులలో నొక వైమానికాలయమును నెలకొల్పవచ్చు.

జర్మనీ విషమస్థితి.

కోపెను హేగను, ఏప్రిల్ 11:—యూనియన్ యొట్టు తెలియజేయుచున్నది. — కమ్యూనిస్టులు ప్రజా ప్రతినిధిసభ నెత్తివేసిరి. యూనియను నాయకులను, పోలీసు కమిషనరులను హతాశుగా పట్టుకొనిరి. పోలీసువారిని నిరాయుధులజేసి గవర్నరు మొట్టు నెలకొల్పిరి.

యుద్ధమంత్రుని చంపుట.

కోపెను హేగను, ఏప్రిల్ 13:—డ్రెస్డెను సందేశము. — యుద్ధమంత్రుని హతమృతులగు గారు నిన్నటిదిగ మరణింపుట లగు నై నివలచే చంపబడిరి.

ద్రోహ వివరములు

ఏప్రిల్ 12-న తేదీ నాటి డ్రెస్డెను సందేశము — నేటి ఉదయము 500 మంది సైనికు లొక గుంపుగ బయలుదేరి యుద్ధమంత్రుని యుద్ధవనము నుండి తెచ్చుమిత్తము యుద్ధమంత్రుని కార్యాలయమున కేగిరి. వెల్పులతగిలిన సైనికులకు యుద్ధమునకు పూర్వ మిచ్చిన జీతము లీకుబడునని ఆయుధాల వుండుండెను. హతమృతులగు గారు వారి ప్రతినిధులతో మాట్లాడ నిరాకరించిరి. అంతట ప్రజలు కమ్యూనిస్టులచే నుడ్రెకింపబడి అచటి కావలివారల నణగ్రొక్కిరి. ఇంతలో గవర్నరు మొట్టు సైన్యము లాహోరింపబడినవి. వారు యుద్ధము చేయ నిరాకరించి ఆయుధముల నప్పించిరి. అంతట నాయుధ యుద్ధమంత్రునివద్దము వారిపై మరఫిరంగుల నుపయోగించి బలవంతముగా లోకలికి జొరబడి న్యూరీగు గారిని పట్టుకొని వచ్చిరి. అచట నతని కూర్చుండ దండించి కుంఠెనాయుధ ఎల్లునదిలో గూలవోసిరి. అతడేక కొట్టుకొనుచు దరజేర యెత్తించుటచూచి అతడు మునిగిపోవురకును తుపాకులను గాల్పిరి.

దుస్సెలుదార్పు యుద్ధము.

బెర్లిను, ఏప్రిల్ 12:—దుస్సెలుదార్పువద్ద భయంకరముగు యుద్ధము జరుగుచున్నది. కట్టువారులు రెవ్యూ స్టేషనుమీద మరఫిరంగుల నుపయోగించుచున్నాడు. గవర్నరు మొట్టు సైన్యములు స్పార్టాకిస్టుల మీద ఫిరంగులను మరఫిరంగులను ఉపయోగించుచున్నాడు. స్పార్టాకిస్టులు వీరులలో కందకములను క్రెచ్చి వేరేమలను కట్టి వారిని గట్టిగ నెదిరించుచున్నాడు. చాల ఘోరముగు పోరు జరుగు నని తెలంపబడుచున్నది నగరమున మరల దుర్బలము ప్రకటింపబడినది.

బవేరియా విషమస్థితి.

కొత్త మంత్రులను పోరాటములు.

లండను, ఏప్రిల్ 13:—యూనియన్ స్థితి ఇంకను అస్పష్టముగ నేయున్నది. నిన్నటి బెర్లిను సందేశమునుబట్టి చూడ లీవీకు మ్యూసాను కొత్త మంత్రులను రాష్ట్రవై కలహించుచున్నట్లున్నది. మ్యూసానుగారును అచచరులును లీవీకు ఆకచరులతో కొట్టుకొనుటకు తయారైరి. ఇంక మ్యూనిచ్చి ప్రజలకు పాటుగాని, మాంసముగాని, బొద్దుగాని, దొరకక చాల దుస్సహనీతిగ న్నాడు. 11-న తేదీ మ్యూనిచ్చి పట్టుకొని సిద్ధముగ నున్నట్లు తెలియజేయిన తెలు గాథలములు ఇట్టిదేమియు వినిపించకున్నది.

మ్యూఖాండోను, ఏప్రిల్ 12:—నేటి సాయంకాలము 6 గంటలకు అట్లాంటిక్కు చహాసముద్రమున కడ్డముగా తమ సాఫ్టిక్కువిమానముతో బయలుదేరెన నని తెలిపిరి. అయినను కట్టకడపటనతిను, వాయుభారము బాగులేనందున ప్రయాణము నాపుకొనవలసివచ్చెను.

మ్యూఖాండోను, ఏప్రిల్ 13:—నేటి మట్టమధ్యాహ్నమునకు బయలుదేరుటకు హాంకరు గారు సిద్ధమగుచున్నాడు. రాత్రి ఆరంభించిన కుంభివృష్టి ఇంకనట్లు నే యున్నది. అందువలన ఆలస్య మగుకొలది వాయుభారము మరింత ప్రతిఘటముగ మారునని అతడుముందుగానే బయలుదేర యెత్తించుచున్నాడు.

పిమ్మట:— వర్షమునక నల్లై యున్నది. దట్టమగు పొగ మంచు అంతట నావరించినది. అందువలన ఈయ గారు రెండవ పూట బయలుదేరెనది.

దక్షిణాఫ్రికా.

లండను, ఏప్రిల్ 14:—నార్తాపంతులు నాట్టు తెలియజేరుచున్నాడు:— ఇంగ్లీషులు గవర్నరు మొట్టువారి కోరిక మీద బక్స్టును ప్రభువుగా 1920 వాను వరకును దక్షిణాఫ్రికా గవర్నరు జనరలుగా పనిచేయ నిరబడిరి.

ఆసియా

సిరియా చిన్న ఆసియాలు.

ప్యారిసు, ఏప్రిల్ 5:— అయిగురుకు అమెరికను ఉద్యోగి యొకరును ఒకటి సిరియానుకు చిన్న ఆసియాకును పోవుచున్నది. అచటి రాజకీయ స్థితిగతులను తెలిసికొనుటకు వా రేగిరి. ఆసియావేక టర్క్కియొక్క ఆధిపత్య గతులను గూర్చి తెలిసికొను విషయగారికి వా రొక నివేదిక నర్పించెనది.

రాళ్లరేవు:— శ్రీ రామమూర్తి త్తరుక భాండాగార మందిరమున శ్రీరామకవి మహోత్సవ సందర్భమున పాలంకి దుర్గపు కాస్త్రీగారివలన రామకావచిత్రహరికథమును రాళ్లరేవు హిందూనాటక సమాజమువారివలన తుళువ నాటకమును నుమారు 500 బీదజనులకు అన్న దానమును జరుపబడినదని పురవాసి వ్రాయుచున్నాడు.

ఆంధ్రదేశమున బాల భటోద్యమము:— ఈ యుద్యమమును వ్యాపింప చేయుటకుగాను భారతవర్ష బాలభట సంఘము యొక్క ఆంధ్రదేశపు కాపుక స్థాపించుటకై యీ నెల 6-న తేదీ అడివారమునాడు విజయవాడయందు బాల భటోద్యమియుల సభ యొకటి న్యాయవాదులగు శ్రీ క్రిష్ణ కామభోల్లుగారి, ఆగ్రాసవాధిపత్యమున జరిగినది. ఈ క్రింది తీర్మానములు నేక గ్రీకులు సంగీకరింపబడినవి. 1. ఆంధ్రదేశమునందు భారతవర్ష బాలభటోద్యమమును వ్యాపింప జేయుటకుగాను ఆంధ్రదేశమునకు కాపుక ప్రవర్తకులు అనవరమనియు, మున్నగు తీర్మానములు చేయబడినవి.

రాజకు హేంద్రవరము నుండి ఒక విలేఖ ఇట్లు నేడు రంధినిచ్చుచున్నాడు:— కృష్ణాజిల్లా సమాజేషు ప్రస్తుతము అగిపోయినది. ఈ సమాజేషు మే నెలలో జరుగును

బెంగళూరు అనుచూరు నాటక సంఘమువారును, బళ్లారి కృష్ణమాచార్య సభవారును జేరి

పి. వి. హోటల్ 19-4-19 నుండి 22-4-19 వరకును నాలుగు తెలుగునాటములను ప్రదర్శించెనది. ప్రతిసానంకాలము ప్రారంభము.

మొదటినాటకము

రామ దాసు చరిత్రము.

కోవారము 19-న తేదీ సాయంకాలమున 6^వ గంటలకు బళ్లారి వైకొర్డు వకీలు శ్రీ. జి. రాఘవాచార్యులవారు రామదాసు పాత్రము నభినయించెనది. (1573)

అమృతాంజనము

తలవొప్పల మాన్పును. పాపపుణ్యపు పాప

కోయిల బామవు పోట్ల పోగొట్టును

చక్కని దబ్బీలో సహా సీసా 1-కి నెల 0-8-0

కొంపాని తెలము:— శ్రీ పురుషులు వాడు ప్రభు యోగ్యమైనది. మొదడుకు చలువ జేయును. బొండుకలు గాలించును. వెండ్రుకలు చునుట్లు జేరును. నువాపనగలిగి యుండును. 0-1¹/₂-0

మా తేలుపండు అన్ని మందుల కంటె మిక్కిలి మరుకుగా పనిచేయును. నెల 0-8-0.

కుట్టినవోట కొంచెము మందుపోసిన బాధ మాయమగును. మందు చెడకుండ రబ్బరు తిరచాగల సీసాలో పోయబడినది. తేలుకాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు.

తేలుకాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. అమృతాంజనము డిపో, రి తంబు కెట్టిపిధి, మదరాస్

Chaos in Bavaria.

Situation in Munich.

LONDON, April 13. The situation in Munich is still obscure, but according to a Berlin message, dated yesterday, the new Communist Cabinet of Lewien Muchsam is already quarrelling. Muchsam and his partisans came to blows with Lewien and his supporters. Meanwhile, the position of the population of Munich, who are without milk, meat or coal, is unbearable. There is no further news of the White Guards, who were reported on the 11th instant to be on the eve of occupying Munich.

Communists at Munich.

LONDON, April 11. COPENHAGEN:—It is reported from Munich that the Communists have dispersed the Council of People's Mandatories, seized the Union leaders and Police Commissioners as hostages, disarmed the Police, and formed a Government.

Unrest in Germany.

War Minister Killed.

LONDON, April 13. COPENHAGEN:—A message from Dresden states that the War Minister, Herr Neuring, was killed yesterday by discontented soldiers.

The Outrage Described.

LATER:—A message from Dresden, dated April 12th states that 500 soldiers formed a procession this morning and marched to the War Ministry to protest against the War Minister's, Herr Neuring's order, that the wounded should in future receive only peace time pay. Herr Neuring refused to receive the deputation. Whereupon the crowd, incited by communists, overpowered the sentries. Government troops were summoned, but refused to fight and surrendered their arms. The crowd then machine-gunned the War Ministry, forced an entrance, seized Herr Neuring, who had taken refuge in an upper storey and dragged him into the street. There he was severely maltreated, after which he was thrown over the bridge into the Elbe, when it was seen that he was endeavouring to swim to the bank, the crowd opened fire on him until he disappeared under the water.

Serious Fighting at Dusseldorf.

LONDON, April 12. BERLIN:—Serious fighting is taking place at Dusseldorf. The strikers are incessantly machine-gunning the railway station. Government troops are using artillery and mine-throwers against the Spartacists, who have constructed trenches and barricades in the streets and are resisting stubbornly. Extremely heavy fighting is expected. Martial Law has again been declared in the town.

Anglo-Dutch Air Service.

Flight from Felixstowe to Amsterdam.

LONDON, April 12. An aeroplane conveying the Dutch Air Mission, which has been arranging an Anglo-Dutch service and the provision of an aerodrome in the Dutch East Indies in connection with the Imperial route, to-day flew from Felixstowe to Amsterdam in ninety-three minutes.

Lawn Tennis in England.

Covered Court Championships.

LONDON, April 12. In the Queen's Club Lawn Tennis Covered Court Championships (ladies singles) Mrs. Lambert Chambers beat Miss Rayan, of California, in the final in two straight sets, 6-2; 6-1. Mrs. Lambert Chambers will now meet Miss Holman in their Challenge round.

Colonel Kingscote Scratches.

LONDON, April 8. Colonel Kingscote has scratched all events at the Queen's Club owing to an injury to his leg.

Rugby Football.

Inter-Services Tournament.

LONDON, April 12. In the Inter-Services Rugby Tournament the Mother Country to-day beat South Africa at Twickenham by 21 points to 12, while the Air Force accounted for Canada, at Leicester, by 11 points to 3 (Canada's first score in the tournament). The Mother Country having equalled the New Zealanders record of four wins, replay the New Zealanders next Wednesday to decide the holdership of the King's Cup. The winners will meet the French Army at Twickenham next Saturday.

Sale of Ratton.

Lord Willingdon's Estate.

LONDON, April 11. Lord Willingdon's estate of Ratton, near Eastbourne, has been sold.

Trans-Atlantic Flight.

Forced Postponement.

ST. JOHN'S (NEWFOUNDLAND), April 12. Mr. Hawker, with his Sopwith aeroplane, announced that he would start his Trans-Atlantic flight at six o'clock this evening. He was forced, however to postpone the flight at the last moment owing to the weather.

Hawker's Enterprise.

ST. JOHN'S (NEWFOUNDLAND), April 13. Hawker is planning to start about noon to-day. Heavy rain which has fallen all night still continues. He is, therefore, rushing his start lest the conditions grow worse during the afternoon.

"Later."—It is still raining and dense fog prevails. Hawker's flight has been postponed until this afternoon.

Weather Unfavourable.

ST. JOHN'S (NEWFOUNDLAND) April 13. This afternoon weather continues unfavourable for flight which is unlikely to be commenced before to-morrow.

The District Traffic Superintendent writes.—Through running of trains between Kanamangalam and Vanambadi resumed at 8-30 hours this morning.

League of Nations.

Equality of Races Discussed.

PARIS.—Havas agency states:—A prolonged sitting of the League of Nations Commission discussed race equality, but reached no definite decision.

The Japanese Delegates raised an amendment for racial equality, demanding that in addition should be made to the preamble of the covenant, providing that the States which are members of the League, should not only maintain frank and loyal relations, but also recognise the equality of nations. Of seventeen votes eleven were favourable. The question will come up for final decision at the next plenary session of the Conference. Further amendments proposed by the French delegation for the suppression of the manufacture of war material and for the creation of a permanent inter-Allied military central organisation were reserved for final decision.

An Open Peace Conference.

French Public Demand.

PARIS.—The French public demand is increasing for an open Peace Conference. The Foreign Affairs Commission of the Chamber of Deputies will propose that a secret session be held for the purpose of demanding explanations from M. Clemenceau. French public feeling is shown by the Civic League's action in placing huge posters on the walls of Paris pointing out that as Germany has become provocative there never was greater necessity for the French people rallying round the Government. The League asks that Germany must make good all destroyed property and reimburse the cost of the war.

New Draft Covenant.

French Reservations.

PARIS.—The League of Nations Commission, under the presidency of President Wilson, has adopted a new draft Covenant entirely. The French have maintained reservations on two points. The Covenant will shortly be presented to a plenary session of the Peace Conference. The papers, criticising the non-selection of Brussels as the seat of the League of Nations, say that President Wilson was opposed to this, on the ground that the memory of German war actions rendered it unsuitable.

Rioting in Korea.

Result of Bolshevik Propaganda.

TOKIO:—It is semi-officially announced that over a hundred risings took place in different places in Korea from March 31st to April 2nd. The rioters, armed with clubs, sickles, and axes, assaulted police gendarmes, attacked and burned post offices, and Government buildings, and cut the telegraphs. The sudden violence of the rioters is due to the presence of Bolshevik propagandists, whose headquarters are at Chientao and Shanghai.

Japanese Troops Despatched.

NEW YORK.—A message from Tokio states that six battalions of Japanese troops are proceeding to Korea to suppress the disturbances.

Bela Kun's Violent Speech.

COPENHAGEN:—A message from Budapest states that Bela Kun in course of a violent speech said "we will not lay down our arms until Bourgeoisie is completely crushed."

Rhine Army of Occupation.

Payment by Germany.

BERLIN.—The Imperial Treasury has up to the present paid 436,000,000 marks for the maintenance of the armies of occupation on the Rhine.

Cotton Trade.

Decreased Export.

In the House of Commons, Mr. Bridgeman said he attributed the substantial decrease in cotton exports mainly to buyers holding off owing to lack of confidence in the maintenance of the present prices. He said he hoped that opinion would soon grow that no advantage was likely to be secured by further waiting and that business would again become active. France affirmed that the decrease of 100 million yards in the export of cotton goods during March was partly owing to restrictions on exports.

Belgian Factories.

The "Times" learns from Brussels that Belgian cotton spinning factories will all be fully operating in a fortnight. Eighteen thousand bales of American cotton have already arrived in Ghent out of a total of 35,000. The wages of operatives have increased 110 per cent. as compared with 1914, and the hours of work are 54 weekly.

Syria and Asia Minor.

An Enquiry.

PARIS.—A Commission of five American officers is proceeding to Syria and Asia Minor for the purpose of collecting information on the political situation. The Commission will draw up a draft report for President Wilson on the economic possibilities of Asiatic Turkey.

Bombardment of Lemberg.

Heavy Casualties.

LEMBERG, April 13th:—The Ukrainians subjects the town to heavy bombardment on Thursday and Friday. Many being killed and wounded.

Situation in Egypt.

Cairo Quieter.

CAIRO, April 11. An official Egyptian "communiqué" from General Sir Edmund Allenby says that Cairo is outwardly quieter, but there are still some disturbances in the poorer quarter. Hooligans are showing animosity towards the Armenians and Greeks. The New Ministers are conferring with the representatives of the Government and the employees who recently struck. The staff of the State railways have resumed work, excepting the men in the workshops. The provinces are reported quiet.

Indian Troops do Splendidly.

CAIRO:—In connection with the suppression of the insurrectionary movement Indian troops have done splendidly in various localities.

Release of Leaders.

Rejoicings in Cairo.

CAIRO.—Learning the news of the release of the deported Nationalist leaders, Cairo to-day gave itself up to revelry. Extraordinary scenes were witnessed. Enormous crowds thronged the streets all day long, singing, cheering, and forming processions, in which all classes, including women, participated. There were no disorders of any kind.

Renewed Disturbances at Cairo.

Order Restored.

CAIRO.—There were renewed disturbances to-day, particularly in the neighbourhood of Abdin Square, where the mob endeavoured to barricade entrances. A few machine gun bursts were fired and armoured cars were prepared for action. The casualties are unknown. Order has been restored.

Rioters Fired on.

A "communiqué" states that in the course of the demonstrations on April 7th the crew of a motor lorry which was attacked was obliged to fire, causing casualties. On the same night there were disturbances near Shepherd's Hotel. Shots were exchanged and two people were killed and four wounded. On the afternoon of April 8th a British officer, who was peacefully endeavouring to quell a disturbance, was maltreated, but rescued. Firing ensued and several were killed and wounded.

British Soldiers Murdered.

The mob murdered two British soldiers in Abdin Square. The situation has up to the present, been controlled without regression but the "communiqué" concludes with a grave warning.

Cairo Demonstrations.

Harem Ladies and Politics.

A Cairo telegram of the 7th instant, says:—One of the most striking features in connection with the demonstrations in Cairo has been the participation of Egyptian women, in gaily bedecked motors, clapping their hands and waving flags. Nobody anticipated a few months ago that Harem ladies would be drawn into the arena of politics. A most unusual incident was a Harem lady addressing a large gathering outside the Sultan's Palace. The celebrations were continued on the 8th instant, the behaviour of the crowd was in general satisfactory, but there were many cases of anti-British feeling. Isolated depredations continue, for instance, the cutting of telegraph wires and stoning of trains.

Egyptian Train Murder Victim.

Ex-Madras Bodyguard Commandant.

The bodies which have been identified in the Egyptian train murder include that of Major Cecil Jarvis, of the 20th Deccan Horse.

The Soviet Government.

Over Thrown by Munich Garrison.

Copenhagen.—A message from Weimar dated April 13th says that the Soviet Government has been overthrown by Munich Garrison. The Bavarian Government has sent the deputy Vogel to Munich charged with the supreme authority. All the Soviet decrees have been annulled.

Emissaries of Moscow Government

Started.

To Enter in Negotiations with Entente.

PARIS:—According to a Zurich message the "Deutsche Tageszeitung" states that the emissaries of the Moscow Government have started out with the object of entering into pourparlers with the "Entente."

The Labours of Peace Conference.

Stage of Conclusion Reached.

PARIS, April 14th.—The Radical Socialists Deputation interviewed M. Clemenceau to-day and emphasised that it was indispensable that Peace conditions could include establishment of a strong frontier and disarmament of Germany to be assured by permanent control while as regards reparations their minimum demands included placing of the Sarre Coal mines at the disposal of France, complete reparation for all personal and material damage done and payment of all war pensions. M. Clemenceau said their views were his also, adding that to-day the question of reparations had been settled between the Allies on aforementioned basis. The deputation subsequently stated that they received impression that the labours of the Conference were on the point of being concluded and that in a few days a full public statement would be made.

German Missionaries.**Their Political Activities.**

LONDON, April 8.
In the House of Commons, replying to Mr. A. Hailwood, who alleged that great harm was being done to British interests in India and the Far East by the seditious efforts of German missionaries, and who asked if they were specially exempted from deportation, Mr. Harcourt referred to Mr. Montagu's answer of July 1st. So far as India was concerned since then the situation had not changed in any way. The Government was aware of the political activities in the Far East of certain German missionaries, but it was open to doubt whether British interests were greatly harmed thereby. The question of exemption from repatriation of German missionaries in China was being considered. His Majesty's Minister at Peking had been instructed to expedite the repatriation of those whose attitude rendered them obnoxious during the war.

Bolsheviks Defeated.**By Allies in N. Russia.**

LONDON, April 13.
A British North Russia official "communique" says:—General Maynard successfully attacked Urechsk on April 11th, killing 50 Bolsheviks and taking 35 prisoners.

Russian Relief Force.**The British Commanders.**

LONDON, April 13.
Brigadier-General Grogan, V. C., Worcesters, and Brigadier-General Badlier Jackson, 9th Lancers, are in command of brigades of the Russian Relief Force.

Bolshevist Advance in Crimea.**French to Hold Sebastopol.**

LONDON, April 11.
Reuter learns that the Allies evacuated 25,000 refugees before leaving Odessa. The Russian volunteer army is retiring in disorder before the Bolshevik advance in the Crimea. The French, who have been reinforced, have been ordered to hold Sebastopol.

An Election Sensation.**Hull By-Election Result.**

LONDON, April 12.
The result of the Central Hull by-election has caused a sensation in the House of Commons and in the country generally. The Liberals are delirious with joy at the turn over of 11,288 votes in what has always been a conservative stronghold. It is generally admitted that the result is unprecedented in electioneering annals, and it is especially remarkable, in that it follows hard upon the most decisive general election on record. Mr. Kenworthy, and Asquithian Liberal, is the son of Lord Strabolgie and was a strong candidate. His war record in fighting submarines and the distinction of being the champion boxer in the navy appealed to the fisherman electorate, but his "No Conscription" cry and his demand for the immediate removal of restrictions on commerce chiefly weighed with the port, which is suffering from the difficulties in the way of the restoration of normal trade, especially with Scandinavia and the Baltic.

"A Political Portent."

The "Times" describes the result as a political portent and says that it is now absolutely clear that the country is determined to redress the balance of the general election. The paper declares that very few Unionist seats can be accounted safe to-day. When Mr. Churchill, who was speaking at a luncheon in London, received the result, he said that Hull was not so appreciative of the Government's labours as he could have wished, but reaction was natural and even healthy, and the Government would not be deflected from its aim of reviving the prosperity of the country.

Situation at Dresden.**Siege Proclaimed.**

LONDON, April 14.
COPENHAGEN.—A message from Dresden, dated April 12th, says that a state of siege has been proclaimed there. The entire Saxon Ministry has issued an announcement stigmatising the murder of Neuring as bestial and necessitating sharp measures on behalf of the Government, according to a later telegram the Ministry promised a deputation of soldiers that all their demands would be granted.

Miners and Sankey Report.**Great Majority Accepts it.**

LONDON, April 13.
The results of the miners' ballots in eleven coalfields show 462,990 in favour of accepting the Sankey Report and 53,325 against. This result includes the South Wales coalfield, which was seven to one in favour of acceptance, although local leaders advised rejection.

German—Austria Government Warned.**By British Military Authority**

LONDON, April 14.
VIENNA, April 13th.—The British Military representative has informed the Government that, if disturbances occur in German Austria, the imports of food stuffs and raw materials will be stopped immediately.

The Burma Munitions manufacture office closes permanently on the 17th instant.

The Royal Society of London has awarded a research grant of £75 to Dr. Basik Lal Datta, D. Sc., of the University College of Science, for his researches on detonating temperatures begun jointly with Mr. Nihar Ramjan Chatterjee, M. Sc., of Dacca College.

The Delhi Strike.**Commissioner's Meeting with Leaders.**

DELHI, April 14.

(Delayed in Transmission.)

This afternoon Mr. Harcourt, Chief Commissioner, convened a meeting of political leaders here to consider what steps should be taken to put a stop to the present situation. Among those present besides the Chief Commissioner were Col. Beadon, General Drake Brockmann, Khan Bahadur Ajamal Khan, Dr. Ansari, Rai Bahadur Sultan Singh, Mr. Abdul Gaffar, Mr. Sheenarair, and Mr. Peary Lal Swami Shradhanand was asked through Khan Bahadur Ajamal Khan, but he failed to attend. The Chief Commissioner pointed out to the leaders that the situation had in fact become dangerous, that it was gone beyond the shutting of shops by those who desired to do so, that the people were being forced to observe the strike, with the result that labourers and the poor classes were suffering greatly and were prevented from obtaining their food, that railways were affected as coolies were unable to carry on their work without food, and that clerks, banks and officers were threatened if they continued to go to their work. He read to them appropriate passages from the speeches of Lord Ronaldsday delivered before the Marwarie on Sunday last and explained to the meeting how a similar feature of the situation mentioned by Lord Ronaldsday in Calcutta was becoming apparent in Delhi, and he invited their co-operation to put an end to that situation. The Deputy Commissioner said that he proposed to issue a proclamation contemplated by Section 188, Indian Penal Code, declaring that interference with any person carrying on his daily work was illegal and punishable. It was also proposed that after the proclamation the city would be patrolled by police and troops in order to show to the law-abiding citizens that Government support was present if they resisted the efforts of those interfering with them. A leader of the public explained why their efforts had failed hitherto but they asked for one more opportunity to be given before the Police or military were brought out. To meet their wishes the Chief Commissioner adjourned the meeting till ten o'clock to-morrow morning, by which time will be seen whether the efforts of the leaders have proved successful or not. It was hoped that by agreement between the shopkeepers and butchers some of the shops at any rate would be opened this evening and the slaughter-house would work early to-morrow morning.

Unruly Mob.**Municipal Property.**

DELHI, April 16.
Latest news to-day was that at 2 o'clock the shops were unopened, also that the mob was unruly in the city and had destroyed some Municipal property such as lamps and dustbins.

Strike Continues.

DELHI, April 16.
Latest 10 p.m.:—All shops are closed. The strike continues. City is quiet.
A Press communique says:—All British soldiers in the camps at Deolali where they are awaiting embarkation to England (including those demobilised from Mesopotamia, amounting to 4877) have volunteered unconditionally to remain in India for so long as their services may be required.

Serious Outbreak at Chukarkhana.**Railway State on Checked.**

SIMLA, April 16.
From the Gujranwala district, it is reported that at Chukarkhana there is a serious outbreak and rioters have wrecked the railway station.

Mrs. Besant Interviewed.

Mrs. Annie Besant arrived in Simla this morning and interviewed certain officials of the Government of India. She leaves this evening for Delhi "en route" to Bombay.

Interviewed by an Associated Press representative she said the Rowlett Act was largely changed. There was nothing in it that a good citizen could object to. She had vigorously opposed the passive resistance movement on the ground that it would lead to general disregard of the law and consequently to riot and bloodshed and she condemned Mr. Gandhi's action. She admitted the existence of revolutionary movements in certain parts and considered it the duty of all leaders to assist the Government in putting down violence.

Seditious Meeting Act.**Applied to Multan and Jullunder.**

SIMLA, April 16.
Prevention of seditious meetings act is applied to Multan and Jullunder District (Punjab).

The Question Khalifat.**Muselman Meetings Resolution.**

ATMER, April 14.
(Delayed in transmission.)
At an influential public meeting of Musalmans and Pilgrims on the question of Khalifat and custody of and Suzerainty over holy places a resolution passed requests that full attention should be paid at the peace settlement to Muslim sentiment on the subject of the Holy Places and the position of Turkey.

Nagpur Moderates.**Deplore Passive Resistance.**

NAGPUR, April 16.
A National Liberal Association has now been formed by leading Moderates of Nagpur with Sir B. K. Bose as President. The Association, while acknowledging Mr. Gandhi's high motives, deplores the passive resistance movement. It denounces the Rowlett Act, but deprecates the "Satyagraha" movement, because it is sure to have a bad effect on the reform scheme.

(Delayed in transmission.)

LAHORE, April 14.
Latest news by visitor to Amritsar states that it is not yet possible to ascertain the full damage done to the offices. An armoured train took five hours from Amritsar to Lahore. Magha station was reported to be burning and during the halt stones were thrown at the train. Passenger booking has been stopped.

Troops March Through Lahore.**City now Quiet.**

LAHORE, April 13.

(Delayed in Transmission.)

The following is an extract from the "C. and M. Gazette."—The rendezvous for the march of the troops and the police through Lahore city on Saturday was at the cross roads outside the Railway Station. The start was made from Landa Bazaar, thence to Delhi Gate and old Kotwali, past the Muttah Bazaar to the waterworks. From there the route was to Hira Mundy. The crowd in front of the fort in the Minto Park had to be cleared and the cavalry dispersed them without using their lances. The crowd, however, came in again behind in the rear of the cavalry, and the Deputy Commissioner ordered a detachment of police to return, get behind the cavalry and fire. There were several casualties. Eventually the troops marched out by Bhatti Gate leaving the troops and the Police to picket the principle places in the city. Guards remained in the city and the civil lines during the night.

The "C. and M. Gazette" learns that Asur Railway Station was wrecked by the rioters about midday on Saturday. Troops were sent up from Ferozpur and restored order.

The Darbar, which was to have been held at the University Hall by Sir Michael O'Dwyer on Monday morning for the purposes of acknowledging and rewarding the services rendered in connection with the war, has been postponed for a week.

Nothing untoward happened in Lahore to-day. The strike continues. The city is quiet, military and armed police are guarding the city.

Situation at Ahmedabad.**Officers Attacked with Sticks.**

BOMBAY, April 15.
On Friday Europeans particularly officers were picked out for assault. Mr. Chetfield had a narrow escape at Three Gates, when he was proceeding in a motor car the sticks with which he was attacked fortunately falling on the car. Inspector Acton and Sub-Inspector D. D. Kothawala were stoned. Police Sergeant Fraser was so severely beaten by sticks by the rioters that he died from his injuries shortly afterwards. It is estimated that about 150 persons have been injured during the riots, the number of killed is not definitely known but is believed to be about a dozen.

Crowds Prohibited.

On Saturday it was thought desirable in view of the previous day's disturbances to keep military posts at all road junctions in the city to prevent crowds collecting. A Notice in Gujarati was issued warning the people they would be liable to be fired upon whenever they were in the crowd of more than ten persons, and also if anybody was seen outside his house between hours of 7 P. M. and 6 A. M. and did not stop when called upon to do so. This arrangement had the desired effect of putting a stop to the disturbances. The city was quiet throughout the day. The streets seemed deserted and all shops were closed. News of Mr. Gandhi's return to Bombay was received in Ahmedabad only on Saturday afternoon, and messengers were sent round to different localities of the local Satyagraha Sabha making the announcement. This contributed to the preservation of the peace on Saturday. The rioters on Friday heard of the troops arriving from Bombay and some one derailed the train. They were in at one in the morning of Saturday. Fortunately none was injured.

Famine Relief Work Interrupted.

The Hon'ble Mr. Purshotamdas Thakordas, Honorary General Secretary of the Bombay Presidency Famine Relief Fund, interviewed regarding the effect of the disturbances in Gujarat on the famine relief work said owing to the interruption to the communications he had not received a single advice from Gujarat since Friday last in place of sixty to seventy letters daily that he was wont to receive previous to disturbances. Owing to very urgent demand for fodder, especially from Kathiawar since the 25th March he had been moving considerable quantities of steam pressed grass to Kathiawar and he had great fears that a good deal of the grass reported to have been burnt at Viramgaum might be that which he had despatched there. In absence of postal or telegraphic advices since the disturbance it was impossible to give any accurate figures but he had no doubt that the famine relief work in Kathiawar, especially as far as fodder supply was concerned, would receive a setback which would tell on the condition of cattle there.

Distinctly Better.

BOMBAY, April 15.
The following communique has been issued by the Government of Bombay:—The condition of Ahmedabad city on the 14th was distinctly better and military regulations now considerably relaxed. Confidence is being restored and shops are opening and ordinary business is being gradually resumed. Information has been received that Viramgaum treasury was looted on Saturday. Military forces have been despatched to all points at which disturbances are likely to occur, but no further disorder is reported.

All Quiet in Bombay.

BOMBAY, April 16.
All is quiet in Bombay and business is continued as usual. News has been received from Surat and Ahmedabad that the cities are resuming normal aspect. According to the "Times of India" correspondent the total number of wounded in Ahmedabad during the riots amounts to about 150. The number of death is estimated at about twenty.

Penance Suggested.

Mr. Gandhi has suggested a penance for the public of Ahmedabad in the form of a days fast and to raise a fund for the relief of the dependents of those fallen during the disturbance. He himself fasting for seventy-two hours thereby hoping that the people will understand the impropriety of resorting to violence.

Public Announcement.**By H. E. the Governor.**

H. E. the Governor this evening makes a public announcement regarding the present situation. All European and Indian Merchants, members of Municipal Corporation and leading citizens have been asked to attend.

సందర్భాతః.   పి. వేదవ్యాసాచార్య
15-4-19   పీఠరు.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలవణ్ణితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. లక్ష్మీనిలాసరసము:—లక్ష్మీచలముల పేరుతో గుఱుచు ఈ లక్ష్మీనిలాస రసములను నిర్మింపబడి యున్నది. ఒక యోగ లక్ష్మీనిలాస రసముగల సీసా తయ్యయ్య నుండే సీసా పేరును పశ్చాత్యులైన సిద్ధాంతము వేంకటేశ్వర తాతకు సంబంధముగ బుగ్గగలదు. దినజ్యోతి, మూడవ వార్షిక జ్యోతియు, సన్నిహితము మొదలగునవి కర్పక గుణముగను. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచు. (594)
  2. శ్రీనివాస తైలం:—శ్రీనివాస గర్భము, సుందల వామ్మి పోవుటకును మంచియును. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇంచు.
  3. శైక్వాన రాసము:—దీనిని నేపించినపుడు కుండీయే మూత్రము కట్టక (కలరా) వాంతివేడి, కీరవేడి, అతీర్ణ వేరులు గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచు.
  4. బాలనఖోదయము:—విడ్డలకు బలకారి; తియ్యని మందు, మందము, మలబద్ధము, అతీర్ణ వేడి, కృత్రిమము, కడుపుబ్బియుండుట, ఆ విలక్షణములు మొదలగునవి గుణములు విడ్డలు పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇంచు.
  5. లోకాయుషాచారకస్తూరిమాత్రము:—విడ్డలకు కడుపుబ్బియుండుట, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణకారి. మందము, వడికము, దగ్గు, అతీర్ణము, కీర వాతం, పార్యవాయువు, మలబద్ధం, జ్వరం, శబ్దజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింక వనేక లోకములను గుణము చేయును. (801)
250 మాత్రము గల సీసా	0-4-0
తనూలు కర్పూర 6-కి	1-8-0
" "	12-కి 2-14-0
" "	25-కి 5-5-0
- (కలిపి వేయవలెను) పాద అమలము తెచ్చుటకు వలెను శ్రీ సీతా నామ వైద్యశాల, మైసూరు.

దిగుమతిదారులు ఎగుమతిదారులు

కమిషన్ యేజులు. 1543

వియ్యము, గోనెలు, నూలు, అయిదుము, పెనకాములు, ధాన్యములు కానుధాన్యములు మొదలగు వస్తువులు, స్వచ్ఛముల తరపున, పరాయి దేశములకు తరపున కొనబడి విక్రయించబడును. వివరములు తెలియగోరువారు ఈ విలాసమునకు వ్రాయుకొనిన Pareck & Co., 135 B, Amherest, St, Calcutta.

మదనకామేశ్వర లేహ్యము

ఇది మేనాము, నిక్కాళ, శుక్లవర్ణము, అతిమూలమును వారింపి, మిక్కిలి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, యౌవన గుణమును, సంకాపనా పీనికలిగించు వస్తువునైనది 2 దర్శిలు చాలును. 20 కులముల దర్శిలు 1. వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము. పి. పి. అంబుకో, పాండుర, గుంటూరు జిల్లా.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమును కాల్వలనుగలమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే గల గుఱుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమును గలమున కలుగజేసి కీరసామ్యమును దృఢపరచును, ఆ యోగ్యవృద్ధిని ఇచ్చించును. ఈ పుస్తకము ఇమానుగా నీయబడును. పోస్టుచార్జియు మే మే భరించి పంపెదము. వెంటనే వ్రాయుకొనినది. (219)
వైద్యశాస్త్ర ముఖ్యోపాధ్యక్షుల గోవిందశ్రీ, ఆరంభినిగ్రహ కౌమధాలయం, 157, బ్రాడ్వేయ్, బ్రాన్

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జక, ముంచిముందు
దర్శి 1-కి ఆ. 6. 12-కి రు. 8-8 10-కి రూ. 25.
తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చర్మముమీద గాని, మెండ్రుకలలో గాని, లోపర్మములలో గాని, గోళ్లలో గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు.
109, క్రైస్టికోట్ట పోస్టు, బాంబాయి, తొలుత కేంద్రం, మైసూరు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున వెలకుదొరకు పుస్తకముల జాబితా

1. ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచికలు.
అనేక చిత్రనిర్మితములతో నిండియుండును.
మొదటి సంచిక తెల ప్రతి 1-కి 1.0-0
రెండవ " " 1.0-0
మూడవ " " 1.0-0
నాల్గవ " (కొరకులు లేవు)
ఐదవ " " 1.0-0
ఆరవ " " 1.0-0
ఇందు విశేషా మహాసంగ్రహ ముద్రితము విశేషములు.
ఏడవ సంచిక తెల ప్రతి 1-కి 1.0-0
ఎనిమిదవ " " 1.0-0
తొమ్మిదవ " " 1.0-0
6, 7, 8, 9 సంచికలలో ఆయా సంవత్సరములలో జరిగిన సంగ్రహ విషయములు సంతకముగ చిత్రపటములతో ముద్రితము యున్నది.
2. ఆంధ్రోద్యమము.
ఇందు ఆంధ్రమున సభాభ్యుదయ యుగ వ్యాసములు, ఆహ్వాన సభాభ్యుదయ యుగ వ్యాసములు వీర చిత్రపటములు, చిత్ర పీఠాములు నలుమూలగా చక్కని శైలిలో పెద్దఅక్షరములతో ముద్రించబడి యున్నది. తెల ప్రతి 1-కి 1-8-0
3. ఆంధ్రసర్వకళాశాల: విద్యాప్రపత్తి.
ఇది శ్రీ మతి కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డి గారి విరచితము తెల 0-4-0
4. అత్యుజ్జవాస.
దయ్యముల సద్భారమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ, పా. జగన్నాథస్వామి బి. ఎ. గారి విరచితము తెల 0-8-0
5. శారదాంబ.
సంఘమురాచార సంస్కరణమునకు మార్గమిందు చూపబడినది. ఇది శ్రీ భర్తృహోదిన యుగ వాటకము తెల 0-4-0
6. శ్రీరామవిజయము.
ఇది ఏడవకముల చక్కనివాటకము. కోకలై వేంకటరమణ రావు బి. ఏ. గారు వ్రాయబడినది తెల 0-8-0
7. అమృతవల్లి.
1-4-0
8. బుద్ధచరిత్రము.
0-8-0
విజ్ఞానచంద్రికా కవిమత్తు వరీకులలో బహుమతులను బడసిన కంచవల్లి కవయ్యిగారిచే అనువాదించబడినది.
9. కవిత్వతత్త్వ విచారము.
శ్రీమతి కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డి ఎం. ఏ. గారి కృతము తెల 1-8-0
10. తృణకంకణము
0-4-0
11. స్నేహలత
0-4-0
రాయప్రోలు గుల్పారావుగారిచే విరచితము.
12. ఏకభాషా లిప్తివశంస
0-4-0
13. ఆంధ్రోద్యమము
ఆంధ్రోద్యమ తత్త్వమును దెలుపు చిన్ని పోత్తము 0-2-0
14. ఘోకలే చిత్రపటము
0-1-0
(పోస్టుకర్చులు వేయి.)
చిరునామ:—
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టుబాక్సు 212 మైసూరు

ఐరోపా యుద్ధము కారణముగ రాకుండ నిలిచియుండిన మధుర రంగుపని

ఆరంభము ! ఆరంభము !! అలిజరైన్ రెడ్

యను తైలరంగును నెం. 6 మొదలు, 60-వ నెంబరువరకు తెల్లటినూలులో రసాయన శాస్త్ర ప్రకారము వస్తువులు చేయియు లైసట్టి, గట్టి యెర్రనిరంగుతో ప్రకాశముగను, శుద్ధముగను తయారుచేయుచున్నాము. కావలసినవారు వెంటనే మాకు వ్రాయుకొరెదము.

మేనేజింగు ఏజెంట్లు: Rasayana Saya sali, Est Gate, Madura.
చారి అండు రాం, పోస్టుబాక్సు నెం. 38. } రసాయనరంగులశాల,
తంజివిలాసము: "తామరై" } కీర్తవాళల్, మధుర.

వేగులు పరుసతప్పనట్టి

వ్యాధి హిందూదేశములో సాధారణముగా ప్రబలియున్నది. శరీరమునందలి వేగులు క్రమముగా లేనప్పుడు అనేక వ్యాధులు వచ్చునని ఎల్లరకు బాగుగా తెలిసిన విషయమే గనుక వేగులు కొంచము క్రమము తప్పినప్పటికిని దానిని అలక్ష్యము చేయకూడదు. అదియే వివేకము.

టై కోటిన్ మాత్రలు

అతిసారము, అజీర్ణము, మంటాగ్ని మొదలగు వ్యాధులను అమోఘముగా కురుర్చును. ఒకమాత్రను సేపించిన పులితేపులు, గుండెలలో మంట తక్షణమే కురును
25 మాత్రలు వెల 5 అణలు.
2 బెంగాల్ కెమికల్ అండు ఫార్మాటిక్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్,
91, ఆఫీస్ 40 కులకోట్ట, కలకత్తా.
The Bengal Chemical & Pharmaceutical Works, Ltd
Telegram Address:— 'Rasayan'. 91, Upper Circular Road, CALCUTTA.
Local Agents
P. Rangiah Chetty & Sons, Madras. M. R. Chandra & Co, Madras.
Indian Industrial Co., , Madras Swadeshi Stores, ,